

DOMOVINA

Upravništvo »Domovine« v Ljubljani — Knafljeva ulica 5
Uredništvo »Domovine« — Knafljeva ulica št. 5/II,
telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 din, polletno 18 din
celoletno 36 din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno
12 din, polletno 24 din, celoletno 48 din. Amerika letno 1 dolar.
Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 16.711

Zahteve našega kmetijstva

O poteku občnega zbora zadruge Kmetijske družbe smo že poročali. Na zboru je bila sprejeta tudi naslednja resolucija:

Vsako leto se pojavljajo vremenske ne-zgode, ki povzročajo milijonsko škodo ter mečejo tisoče kmečkih družin v pomanjkanje. Zato se pozivajo odločilni činitelji, da uveljavijo zakonito določeno zavarovanje zoper točo tudi v dravski banovini, kakor je to že z velikim uspehom uvedeno v nekaterih drugih banovinah.

Položaj našega kmeta je tak, da v primeru obolenja živine največkrat ne zmore visokih stroškov za zdravljenje, kar povzroča v narodnem gospodarstvu milijonsko škodo. Zaradi tega zahtevamo, da odločevalni činitelji uvedejo brezplačno ambulantno zdravljenje živine pri kmetu.

Kmet potrebuje, pa naj si bo vinogradnik, sadjar ali hmeljar, vsako leto več galice in drugih kmečkih zaščitnih sredstev v borbi proti raznim boleznim, ki pa so v razmerju

s cenami teh pridelkov mnogo predraga. Pozivamo odločevalne činitelje, da poskrbijo s carinsko politiko in posredovanjem pri domači industriji za primerno pocenitev teh predmetov.

Izvede naj se starostno zavarovanje kmečkega ljudstva, kar bo najmočnejše vezalo kmečko ljudstvo na rodno grudo.

Letos se je z javnim denarjem odprlo slovensko združništvo, kar je pohvalno, vendar pa je bil te podpore deležen le en del zadrug. Zahtevamo pravično podporo celotnega slovenskega združništva, kakor mora tudi sleherni slovenski davkoplačevalec prispevati k bremenom takih javnih podpor.

Lovski zakon vse preveč ščiti največjega škodljivca vseh kmetijskih panog zajca. Dohodki, ki jih imajo občine od lova, niso v nikakem razmerju s škodo, ki jo dela zajec. Zaradi tega zahtevamo spremembo lovskega zakona v smislu popolnega uničenja zajca.

Neugodni položaj dnevničarjev terja izboljšanje

Iz vrst tako zvanih dnevničarjev, ki zanje velja 14 dnevna odpoved kakor za delavce pri zasebnih podjetjih, smo prejeli nastopni dopis:

Ze dolga leta smo zaposljeni samo začasno. Skrbi nas bližajoča se starost. Mnogi čakamo že nad 10 let na stalno namestitev. Morda bi bilo prav, če bi se nas spomnili ob 20letnici Jugoslavije. Upoštevati je tudi treba, da je prav med dnevničarji mnogo invalidov, ki še vedno živo čutijo posledice vojne. Mnogi med njimi so tudi pomagali ustvarjati našo državo.

Dnevničarji imamo v krajih, ki spadajo v I. draginjski razred, do 1.100 din osnovne plače na mesec, v krajih II. draginjskega razreda do 950 din in v krajih III. draginjskega razreda do 850 din. Vsaki dve leti službe dobimo 50 din poviška na mesec. Služitelji so plačani znatno slabše, in sicer znaša osnovna plača po draginjskih razredih 950,

850 in 750 din na mesec, povišek vsaki dve leti po 40 din. S plačo tudi niso zadovoljni dnevničarji z visokošolsko izobrazbo, ki prejema na mesec po 1400, 1300 in 1200 din, če opravljajo službo, ki ustreza njihovi usposobljenosti.

Plača dnevničarjev se imenuje uradno nagrada, pokojnina pa podpora. To podporo dobi dnevničar po 10 letih službe, ako postane za službo nesposoben. Če je dnevničar plačeval v sklad za onemoglost nad 10 let, ima pravico, da mu vrnejo prispevke (brez obresti), če je bil odpuščen zaradi bolezni. Toda celo podporo, ki je neke vrste pokojnina, dobi dnevničar šele po 40 letih službe.

Ker morajo dnevničarji delati kakor drugi uradniki, gotovo ni pravično, da so tako nezashiteni in da žive v tako stalnem strahu, da ne izgube nenadno še tega grenkega kruha. Tudi to je vprašanje, ki se mora urediti.

Oblastva naj pomorejo delavstvu do primernega zaslužka

Slovenijo je zajel nekak val mezdnih gibanj, kar je pač posledica podraženih življenjskih potrebščin, na kar se podjetniki nikdar ne ozirajo. Mezde so nizke, zato se hudo občuti že malenkostna podražitev potrebščin. V mnogih strokah, kjer je delavstvo predlagalo svoje zahteve podjetjem, še ni prišlo do odločitve. V mizarški stroki v Ljubljani bo odločilno pogajanje v petek. V tem tednu bodo pogajanja tudi za nekatere druge stroke.

Pretekli teden je bila sklenjena kolektivna pogodba za opekarniško delavstvo, zaposljeno v opekarni Stavbne družbe na Viču. Pogajanja za kolektivno pogodbo so se končala brez posredovanja oblastev, ker je podjetje

pristalo na pogoje. Kolektivna pogodba za opekarniško delavstvo Stavbne družbe je prva v opekarniški stroki pri nas. Delovni pogoji so zdaj precej izboljšani. Povišane so bile tudi mezde, in sicer rza 25 do 50 par na uro.

Posebno pozornost zbuja zadnje čase stavka kamnolomniškega delavstva v Ribnici na Pohorju, ker se je spor med delavstvom in podjetniki zelo zaostрил. Prejšnji petek je sklicala inspekcija dela pogajanja zastopnikov kamnolomniškega delavstva in podjetij v Dravogradu. Toda podjetje inž. Lenarčiča na pogajanja ni poslalo svojega zastopnika. Bilo je zastopano samo podjetje Res in drug iz Zagreba. Zastopnik Resa je izjavil, da se

podjetje ne bo pogajalo, dokler bodo delavci stražili kamnolome. Skliceval se je na to, da je delavstvo zasedlo kamnolome in ni pustilo, da bi se odneslo orodje. Delavstvo se pa izgovarja, da orodja ne pusti odnesti, ker se je obvezalo, da prevzame odgovornost zanj. V kamnolomih je obdelanega okrog 150 vagonov kamnja. Obe podjetji želita odpeljati obdelani kamen, kar pa ne gre v račun delavstvu, ker bi obrat potem lahko delj čas počival. Pred tednom je skušalo podjetje inž. Lenarčiča s svojimi posli odpeljati kamenje po ozkotirni železnici. Toda progso so zasedli otroci in žene stavkajočih delavcev in se niso hoteli umakniti z nje. Žene so vpile, da bodo kamen odvažali samo čez njihova telesa. Podjetje se je moralo vdati in ni začelo odvažati kamenje. Toda namerava se baje poslužiti vseh sredstev, da bo omogočilo prevoz.

S kamnolomniškim delavstvom soglašava vsa tamkajšnja javnost in ribniška občinska uprava je poslala na bansko upravo prošnjo, naj oblastvo skuša čim prej urediti zadevo v korist delavstva. Tudi trgovci žele, da bi bila stavka kmalu končana z uspehom za delavce. Delavstvo je pri trgovcih zelo zadolženo. Pri enem samem trgovcu dolgujejo delavci 140.000 din za živila, kar je znak, da je bil zaslužek prepričen. Delavstvo je čisto obubožano, zato se tudi tako krčevito oklepa stavke kot zadnjega sredstva v upanju, da si bo z njo pomagalo.

Doslej še ni bilo nikakih incidentov in oblastvom še ni bilo treba posredovati. Največja nevarnost je, da bi prišlo do izgredov, če bi podjetje skušalo s silo odvažati gradivo. Vsekakor pa prosimo oblastva, da pomorejo delavstvu do zaslužka, od katerega bo mogoče živeti.

V zagrebški nadškofiji duhovniki ne smejo kandidirati

Glasilo zagrebške nadškofije »Katolički list« objavlja okrožnico nadškofa dr. Alojzija Stepinca vsem duhovnikom zagrebške nadškofije, v kateri naglašava med drugim:

»Ker se v zadnjem času vse pogosteje govori o volitvah v narodno skupščino, objavljam vsej duhovščini zagrebške nadškofije:

Noben duhovnik zagrebške nadškofije, delujoč ali upokojen in v kakšni drugi službi ne bo smel pri teh volitvah kandidirati ne glede na to, kakšne stranke ali skupine bodo pri teh volitvah nastopale. Če pride do volitev, naj se noben duhovnik ne obrača na nadškofijski ordinariat po dovoljenje za kakršnokoli kandidacijo, ker se taka dovoljenja ne bodo izdajala.«

V drugi okrožnici zabranjuje nadškof dr. Stepinac duhovnikom, tako delujočim kakor upokojenim, da bi brez posebnega dovoljenja hodili v civilni obleki, bodisi na področju zagrebške ali druge škofije. Kdor se bo prekršil, ga bo zadela kazen, da ne bo smel maševati.

Po Sloveniji gre glas:
»Domovina« je za nas

Politični pregled

Po vesteh iz Hankova so

Kitajci dosegli pretekli teden znatne uspehe.

Japonci so zaman skušali napredovati v bližini Čaa vzdolž desne obale Jangceja še dalje proti zapadu. Tik pred Čaom je bila japonska vojska ustavljena in po krvavi bitki vržena nazaj. Na severnem bregu reke so se morale japonske čete umakniti do Kvangmeja. — Veliko število kitajskih letal je napadlo Kiukiang. Med četami japonske vojske v Kiukiangu so kitajske bombe zahtevale izredno veliko število žrtev. — Te dni so japonski bombniki napadli Kanton in povzročili veliko škodo. Poleg tega je bilo 147 ljudi ubitih, 202 pa ranjena.

Nemški listi objavljajo pregled delovanja nemških in italijanskih letal v teku zadnjih tednov v Španiji. Tako

so napravila italijanska in nemška letala samo na odseku bojišča pri Saguntu v 13 dneh 783 vojnih poletov z obstreljevanjem republikanske vojske.

Dalje so napravila 28 zapornih poletov proti prihajajočim republikanskim letalom in 348 poizvedovalnih poletov. Naposled so leteli lovski oddelki 1124krat na lovske polete. Vsega skupaj so oddala italijanska in nemška letala v teku 13 dni 24.000 streliv iz strojnica in vrgla 750.000 kg težkih bomb in 75.000 kg lahkih bomb na postojanke vladne vojske in na razna mesta v republikanski Španiji. V republikanski Španiji je danes okoli 450.000 otrok brez doma. Doslej se je posrečilo zagotoviti šele 60.000 od njih streho nad glavo in skromno prehrano. Pol milijona pa jih še vedno tava s starši ali brez sem in tja po republikanski Španiji. Stotine med njimi padajo kot žrtve bombardiranja z letali, tisoči pa umirajo počasi od lakote. Niso redki primeri, ko prinašajo v otroška zavetišča deco, ki je oslepela zaradi lakote.

Kakor poročajo iz Prage,

se nadaljujejo pogajanja med češkoslovaško vlado in sudetskimi Nemci,

vendar še ni znamenj, da se bo sporazum kaj kmalu dosegel. Angleški posredovalec lord Runciman, ki biva že nekaj časa v Pragi, se zdaj v prvi vrsti zanima za gospodar-

ski položaj v sudetskih pokrajinah in zbira zadevni material.

Pred dnevi se je sklenilo

premirje med Rusijo in Japonsko, ki bo pa menda le začasno.

Japonci so morali pristati na vse pogoje Rusije in zapustiti vojaško najvažnejše položaje na Čangkufengu. Kljub premirju se na obeh straneh mrzlično pripravljajo na nadaljne boje. Rusi kakor Japonci z vso naglico gradijo strelske jarke in druge utrdbe ter zbirajo ob mandžurski meji večje oddelke vojaštva.

Splošno vnemirjenje povzročajo v Evropi

velike nemške vojaške vaje, pri katerih sodeluje nad milijon vojakov in ki bodo trajale do konca septembra.

Pričetku vaj v Jüterbogu je prisostvoval tudi kancelar Hitler. Nemci sicer naglašajo, da imajo vaje izključno vojaški, a nikakega političnega značaja, vendar trdijo angleške in francoske vesti, da pomenijo v prvi vrsti veliko demonstracijo proti Češkoslovaški. Po vesteh praških listov je točasno ves Dunaj preplavljen z nemškim vojaštvom in nemškimi vojaškimi avtomobili. Železniška proga od Linza proti Dunaju je skoro ena sama veriga vojaških vlakov. Vsak vlak šteje po 10 do 20 tovornih in več osebnih vagonov. Tovorni vagoni so skrbno prekriti s platnom, vendar pa se skozenj vidijo topovi in drugi vojni material. Po zadnjih vesteh se premikajo nemške čete proti češkoslovaški meji. Angleški tisk postaja čedalje bolj pozoren na velike nemške vojne vaje, ki jih smatra

za nevarno igro v tem napetem položaju in kot uvod za splošno mobilizacijo.

Svoja izvajanja opira angleški tisk na dejstvo, da je bilo pridržano v vojašnicah vse vojaštvo, ki je pravkar dovršilo svojo dvoletno obvezno službo, in bi se moralo vrniti domov. Izdana je bila med drugim tudi naredba, da ne sme noben moški v starosti do 65 let zapustiti Nemčije. Nadalje je bilo nad deset tisoč vagonov in strojev rezerviranih za vojaštvo. Po mestih na Bavarskem so mobilizirali tudi na tisoče žensk, ki jih sedaj uporabljajo za uradnice po vojaških uradih, za delavke v tvornicah in za druga

dela. Vpoklicanih je tudi več tisoč zdravnikov in bolniških sester.

Londonski listi se v zvezi z nemškimi vojaškimi vajami bavijo tudi s položajem v Češkoslovaški in naglašajo,

da Češkoslovaška čisto hladnokrvno gleda na razvoj dogodkov.

Doslej na meji še nikjer ni prišlo do izgrediv in tudi še nikjer v državi ni sledu o poplahu. Češkoslovaška vojska je že več mesecev v pripravljenosti.

Ameriški državni tajnik za zunanje zadeve Hull je imel po radiu govor, v katerem se je bavil s splošnim mednarodnim položajem. Med drugim je naglasil, da že

v bližni bodočnosti ne bo več mogoče, da bi šli nekateri narodi po poti nasilja, drugi pa po poti razuma.

Pod silo razmer bodo morali iti vsi narodi po istipoti, če se hočejo izogniti nedoglednim posledicam. Na svetu mora spet zavladati zakoniti red, v katerem miroljubni, gospodarski in kulturni odnosi ne bodo moteni.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED IN SVINJE. Na ptujskem sejmu so se trgovali za kg žive teže: voli I. po 5, voli II. po 4,25, voli III. po 4, telice I. po 5, II. po 4,50, III. po 4, krave I. po 4,75, II. po 3, III. po 2,50, prašiči špeharji po 9, prašiči pršutarji po 8 do 9 din.

VINO. Pri vinogradnikih okoli Konjic in okoli Ptuja stane navadno mešano vino 4 do 5, finejše sortirano vino pa 6 do 8 din liter.

VOLNA. V Kranju se je trgovala neoprana volna po 24 do 26, oprana pa po 32 do 36 din kg.

KRMA. V Ljubljani se je trgovalo seno po 55 do 75, slama pa po 40 din za 100 kg.

MED. V Slovenjgradcu je bil čisti med po 18 din kg.

Sejm

21. avgusta: Dokležovje;
22. avgusta: Litija, Nova vas pri Raketu;
24. avgusta: Javorje pri Litiji, Kočevje, Laško, Murska Sobota, Slovenska Bistrica,

VAŠKI APOSTOL

PO L. GANGHOFERJU PŘIREĐIL B. R.

»No, da,« se je Janez posmehal, »tako sem pač napravil, kakor se mora. Tu se ni treba prav nič zahvaljevati.« Pogledal je dekletko, ki je stala za materjo. »Ali si strah že prespala, Lizika?«

Molče ga je pogledala. Janezu se je smeh kar razkadil. Videl je presenečen dvoje velikih, vročih oči in nekoliko zardele veke.

Kajzarica je dregnila hčer s komolcem. »Reci vendar kakšno besedico!«

Obotavljaje se je Lizika iztegnila roko. »Hvala — za mater in —«

»No, no. Meni se ni treba zahvaljevati!« Janez jo je prijel za roko. »Vidim, da ti gre zahvala nerada z jezika...«

Posmehala se je. »Zdaj nič več, Janez. Res hvala!«

Peter je položil Janezu roko na ramo. »Višiš, ti se že znaš z njo pogovoriti!«

Zdaj se je lahko Janez spet smejal. Prijazno se je poslovil od Kajzarice in gledal za Liziko, dokler ni s šepajočo materjo izgnila na cesti. »Prav imaš. Srčkano dekletko je.« Pogledal je kvišku, kakor tisti, ki se hočejo prepričati, ali ne dežuje. S cerkvene strehe je curljalo. Sneg je kopnel. »Poglej, vreme se preobrača!«

Peter ga ni slišal. Njegove oči so še nekaj iskale po cesti. In iznenada je dejal:

»Janez, ali me še kaj potrebuješ?«

»Ne. Zakaj pa vprašaš?«

»Z Nano bi šel domov. Saj veš, da ji fant-

je radi nagajajo. Kadar sem jaz poleg, se pa ne upajo.«

»Prav imaš! Kar pojdi z njo.« Janez je vzel iz telovnikovega žepa smotko in prižgal ob cerkvenem zidu žveplenko. »Samo, da ne boš potem pozabil iti h gospodu župniku!«

»Ne, ne bom. Takoj po kosilu pojdem k njemu. Zdaj po maši je lačen in ga bom pustil, da bo vsaj v miru pozajtrkal. Pozdravljen!« Peter se je obrnil in šel. Nogo je nekoliko vlekel za sabo.

Ko je Janez v miru kadil, je stopil k njemu eden izmed domačih fantov. »Slišiš, kaj ti je pa padlo v glavo, da se tu pred cerkvijo postavljaš z dvema takšnima ženskama? Ali mar ne veš, kaj je bilo nocoj ponoči?«

»Je že dobro! Kar v miru me pusti!« Janez je odrinil fanta v stran. »Tamle prihaja moja Julka. Zdaj ne utegnem misliti na druge reči.« Oči so se mu zaiskrile, ko ji je stopil nasproti. In ko jo je gledal, se mu je menda zbudil nekakšen spomin. Oko mu je ušlo na cesto, potem pa se je spet vrnilo k Julki. Nato se je zasmehal, kakor se more samo tisti človek, ki gleda svoje premoženje in je z njim zadovoljen. Njegove dobre volje prav nič nista motili »pobožna« nepristopnost neveste in nergavost njene matere. Ko je šel z njima po cesti, kamor so se zlivale množice, odhajajoče iz cerkve, je povedal nekaj tako okroglih, da se je še Jezničim ledeni obraz odtajal. »Takšen, kakor si da-

nes, pa še nikoli nisi bil. Človek bi rekel, da si se ga jutraj na tešče napil.«

»Tisto ne, mati, ampak danes je nekaj v meni, pa sam ne vem, kaj.« Po teh besedah je pogledal Julko. »Kaj, Julka, do velike noči ni več daleč?«

Skrivaj se mu je nasmehnila. V očeh ji je nekaj zagorelo, potem pa se je spet zresnila, kakor bi se bila spomnila nečesa neprijetnega. Majhna guba se ji je pokazala na čelu in se ni prav nič podajala njenemu obrazu.

Ko so zavili s ceste na polje, so se srečali še z nekaterimi sosedi. Nastal je klepet, ki je dal Jeznici toliko dela, da sta Janez in Julka lahko nekoliko zaostala. Ko je pot zavila okoli neke žive meje, je Janez izrazil priložnost, da je objel svojo nevesto. To je storil zelo temeljito, ker je računl, da se bo Julka iz strahu pred materinimi vsevidnimi očmi branila. Toda tako naglo, kakor bi bila sama komaj čakala na to priložnost, je tudi ona ovila roke okoli njegovega vratu in ga je začela vneto poljubljati, da je Janez kar neumno pogledal. »Srček! Julka!« In spet mu je zaprla usta z vročim poljubom.

»Ali vama tekne? Kaj?« se je začel za njima posmehljiv glas. Hlapec Miha je bil. Janez in Julka sta planila vsak sebi. Janeza je prijel, da bi bil Mihi primazal klofuto. Julka pa te motnje ni tako resno jemala. Posmehala se je, kakor bi se ji bilo dobro zdelo, da je Miha prišel. Miha se je tedaj prestopil, napravil ovinek okoli njiju in dejal: »Le nič se ne brigajte zame. Ne bom več gledal.« Vtaknil je roko v žep in začel hiteti za ljudmi, ki so bili pred njim, potem pa je iznenada spet obstal in zaklical čez ramo:

»Danes sta oba tako vesela, da se ne bosta

Sv. Duh (ljutomerski srez), Št. Jernej na na Dol., Velenje;
25. avgusta: Loka pri Žusmu;
26. avgusta: Breg pri Ptuj, Rajhenburg, Veliki Gaber.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili 16. t. m. v devizah (s prišteto premijo):

1 holandski goldinar za 23.74 do 23.88 din;
1 nemško marko za 17.44 do 17.58 din;
1 angleški funt za 211.79 do 213.84 din;
1 ameriški dolar za 43.22 do 43.59 din;
100 francoskih frankov za 118.22 do 119.65 din;

100 češkoslovaških kron za 150.19 do 151.29 din;

100 italijanskih lir 228.44 do 231.53 din.

Vojna škoda se je trgovala v Zagrebu po 485.50 din. Nemški klirinški čeki pa so bili v Ljubljani po 14.47 din.

Drobne vesti

— Jesenska prireditev ljubljanskega velesejma bo letos od 1. do 12. septembra. Za to prireditev je glavna direkcija državnih železnic dovolila polovično voznino, in sicer za potovanje v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Na odhodni železniški postaji je treba kupiti poleg cele vozne karte do Ljubljane še rumeno železniško izkaznico za 2 din. Na to izkaznico bodo v Ljubljani na velesejmu dali potrdilo o obisku in izdali velesejmsko legitimacijo, nato pa bo imel obisko valec brezplačen povratek. Jesenski velesejem bo podal nastopno: mednarodno razstavo fotografij in filma, umetnostno razstavo, prvo zvezno banovinsko razstavo vseh vrst malih živali in produktov (kože in ovce bodo razstavljene od 4. do 8. septembra), razstavo sivorjavje govedu 10. do 11. septembra, državno razstavo plemenskih psov od 1. do 2. septembra, gospodinjsko razstavo »Naši gostje« razstavo industrijskih in obrtnih proizvodov, tekma jugoslovenskih harmonikarjev za prvenstvo Jugoslavije in za prehodni pokal za leto 1938-39. (11. septembra). Obiskovalcem bosta na razpolago tudi prijetno zabavišče in pa variete.

— Jabolka v dravski banovini dobro kažejo. Ceni se, da jih bo za izvoz 2500 do 3000 vagonov. Tudi v Srbiji kažejo jabolka zelo dobro in se pričakuje, da se bo iz Požege, Čačka, Kraljeva in drugih srbskih krajev izvozilo okoli 1000 vagonov jabolk. V Češko-

zanimala za peklenske reči. Drugače bi vama lahko nekaj povedal.

Julka, ki je menda slutila, da se za temi besedami skriva neka hudobnost, se je ujezila: »Povedal? Kaj povedal?« Njen glas se ni prav nič podajal njenemu obrazu. »Zaradi mene lahko pripoveduješ, kar hočeš.«

Janezu je menda že splahnela jeza. »Kar pusti ga, naj govori. Če hoče, naj naju zažoji materi. Poljubila sva se pa le.«

»Zdaj pa že vsi vedo, da!« je zaklical Miha. »Zdaj pa vedo!«

Spet se je ujezila Julka. »Kaj vedo? Kaj?« Miha je izpod čela pogledal Julko. Potem je dejal: »Kaj počenjata ponoči Kajžarica in njena punca. Da, zdaj pa vsi vedo!«

Nekoliko presenečen zaradi tega nenadnega preokreta je rekel Janez: »Kaj naj pa vendar počenjata? Spita, kakor vsi drugi ljudje.«

»Da, spita. Med tem pa hudič dela namestu njih.«

»Norec, kaj pa misliš!«

»Kakšen norec? Kaj? Če je pa nočni čuvaj nocoj o polnoči na svoje oči videl, kako je zlodej pri Kajžarici drva sekal! Zdaj vedo to že vsi. Ampak zdaj bomo tudi obe pognali iz vasi, da se bo za njima kadilo!« S to grožnjo je potem Miha spet odhitel naprej, da ujame druge.

»Le glej, da hitro izgineš!« je zaklical Janez za njim. »Drugič pa me pusti v miru s takšnimi oslarijami. Si boš moral poiskati še kakšnega večjega osla, kakor pa sva Julka in jaz.«

Ponižna nedolžnost ob njegovih strani pa se menda ni marala prištevati k pametnim, kakor se je hotel Janez. Prekrižala se je. »Je-

Ta železobetonska stavba, ki se zdaj dogotavlja, je last veletrgovinske tvrdke Stermecki v Celju in je to danes največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji. Široka in dolga je po 25 m in ker je vsa podkletena in štirinadstropna, je za trgovski promet na razpolago 3750 m². Za stavbo se je porabilo 60.000 kg ali 6 vagonov železa in 25 vagonov cementa. — Ta trgovska hiša, katero zida stavbenik inž. Anton Umek iz Ljubljane, je najmoderneje urejena, ima garderobe, električno dvigalo, centralno kurjavo, lastno avtomatično telefonsko centralo s dvajsetimi postajami, vse prostore parketirane itd. Tvrdka zaposluje v trgovini, razpošiljalni, pisarnah in v tvornici za perilo in obleke stalno okoli 200, a kadar se izdelujejo vzorci in odpravlja cenik, 300 ljudi. Za to največjo domačo trgovsko hišo v Jugoslaviji je že pripravljenega toliko blaga, da bodo vsi prostori nabití polni. Vse to blago si vsakdo lahko ogleda, ne da bi mu bilo treba priti v Celje. Napisati je treba samo eno dopisnico na »Največjo domačo trgovsko hišo Stermecki, Celje št. 22 in v enem all dveh dneh prejmete cenik in vzorce, iz katerih je razvidna vsa zaloga.

slovaški, Nemčiji, Franciji, Švici, Angliji in tudi v drugih državah bo letos sadje slabo obrodilo, in je zato upati, da bomo mogli z lahkoto spraviti naš pridelek v tujino.

— Poslabšano stanje hmeljskih nasadov v Češkoslovaški. Iz Prage poročajo, da so se upi na hmeljsko letino zadnje dni poslabšali. Doslej je bilo vreme zelo ugodno, tako da so hmeljarji v splošnem pričakovali

dobro letino. Zdaj pa so se nasadi na peščenih tleh zaradi vročine poslabšali. Listi hmeljske rastline so začeli od spodaj navzgor rumeniti in se sušiti. Dobro razviti nasadi v nižjih legah zaenkrat še ne kažejo škode.

— Taksa pri izvozu svinj v Avstrijo se ukine. Dne 1. t. m. je bila uvedena pri izvozu svinj v Avstrijo posebna taksa za izravnavo trgovskega dobička, in sicer v višini 100

zes, Jezes, pa sem si že mislila, da je tako.«

Janez jo je prijel za roko. »Julka, ne boji čudna! Pa vendar ne boš verjela v takšne neumnosti!«

»Da, da! Verjamem! Zdaj bi dala za obe roke v ogenj. Stara je copernica, mlada je pa naredila točo, ki nam je oves stolkla.«

»Julka! Mlademu Gozdniku je zalila kri obraz. Poslušaj me vendar!«

»Nič ti ni treba pripovedovati! Zdaj se že lahko dokaže. Obe sta s hudičem v zvezi.« »Njen drugače tako nežni glas je postal skoraj vreščec, ko je začela naštevati najmanj tucat vzrokov, da morata biti Kajžarica in njena Liza čarovnici, in sicer prav nevarni.

Janez je čakal, da je iztrela svoje dokaze in od govorjenja utrujena zasopla. Potem ji je položil roko okoli pasu in jo prav lepo pritisnil k sebi. »Zdaj pa pusti še mene, da ti bom nekaj rekel. Potem boš vsaj enkrat videla, kako nespametni so ljudje in kakšne neumnosti verjamejo.« Posmejal se je. »Hudiča, ki je Kajžarici nocoj pomagal iz krščanske ljubezni, poznam prav tako dobro kakor tebe in sebe. Moj najboljši prijatelj je.«

Začudeno ga je pogledala.

»Da. Ali veš, kdo je bil tisti hudobec nocoj? Naš Peter!«

Na njenem obrazu se je pokazalo nekaj kakor razočaranje. »Peter? Kako pa pride Peter o polnoči h Kajžaricnemu domu?«

»Ponoči je sesekal seženj drv, ki sem ga bil sirotama včeraj dal.«

Julkin obraz je postal temno rdeč, njen glas pa še bolj zadirčen kakor prej. »Kako da prideš ti do tega, da razmetavaš najin

les?« In še med takšne ljudi. Pa kar cel seženj!«

»No, veš,« — Janez je prišel v zadrego, — ker so moje sani snoči dekletu raztresle dračje in ker bi bil še njo skoraj povozil z njimi.«

»Povozil bi jo bil!« je tedaj udarilo iz Julke. »Prav nič je ne bi bilo škoda. Na drobne kosce bi jo bil zdrobil. Bog bi bil tega vesel. Jaz pa tudi!«

Pogledal je zlovestni ogenj, ki je gorel v njenih očeh, potem se je preplašen zastrmel vanjo. »Julka! Saj te več ne morem spoznati! Kako moreš tako govoriti! Človek je vendar človek!«

»Copernica ni človek!«

Zdaj se je pa Janez ujezil. »Copernica, copernica, copernica? Nehaj že vendar takšne kvasiti. Tega od tebe ne maram slišati. Čarovnica ni! Kajžarica je poštna in pride na ženska. Če ne bi bila takšna, je Peter ne bi maral. Pa tudi o Liziki ne more nihče reči ničesar slabega —«

»Tako? Tako?« mu je segla Julka v besedo. »Ali je tebe že tudi zmešala? Ta? S tistimi očmi, ki so kakor dve kolarabi? Ali si ji moral nazadnje s tistim sežnjem drv kaj plačevati? Kaj?«

Morda Janez ne bi bil raumel zmislja njenih besed, toda njen smeh in njen pogled sta dovolj jasno izdajala, kam je merila. In to je zadelo Janeza kakor udarec s pestjo. »Julka, te besee pa vzemi nazaj!«

Zakrohotala se je.

»Nazaj jih vzemi. Na mestu, ti rečem. All pa —«

»All pa? Kaj?« je uporno rekla. 7

din od svinje. Ze takrat smo poročali, da so izvozniki napravili korake pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, da se ta taksa ne uvede, ker bi onemogočila dobičkonosnost izvoza svinj v Avstrijo. Sedaj poročajo iz Beograda, da je minister za trgovino in industrijo na predlog zavoda za pospeševanje zunanje trgovine to takso spet ukinil. Zdaj nastane vprašanje, ali bo zavod od 1. avgusta že plačano takso spet vrnil izvoznikom.

Velik svetovni pridelek pšenice. Na svetovnem žitnem trgu je opažati zadnje mesece padanje cen, kar je v zvezi z ugodno letino pšenice. Po podatkih mednarodnega kmetijskega urada v Rimu je letošnji pridelek pšenice v 16 najvažnejših državah za preko 120 milijonov metrskih stotov ali za 14% večji kakor v lanskem letu. Za teh 16 glavnih pridelovalnih držav se navajajo naslednji podatki o letošnji pšenični letini v milijonih metrskih stotov, v oklepajih razlike nasproti lanskim letini: Zedinjene države 263 (+25), Kitajska 174 (—), Britska Indija 107 (+8), Kanada 103 (+53), Francija 95 (+24), Italija 70 (—11), Rumunija 49 (+12), Jugoslavija 25 (+2), Madžarska 25 (+5), Bolgarija 17 (—), Japonska 13 (—1), Mandžurija 11 (—), Grčija 10 (+1), Alžir 9 (—), Maroko (+1), Tunis 4 (—1). Najobčutnejše povečanje letošnjega pridelka opazamo v Kanadi, Zedinjenih državah in Franciji. Le Italija izkazuje znatno manjši pridelek.

Prepoved uvoza živine v Italijo. Italijanska vlada je te dni izdala prepoved uvoza živine v Italijo, in sicer zaenkrat z veljavnostjo do konca letošnjega leta. Italijanski listi zatrjujejo, da ima ta prepoved le prehodni značaj. Prepoved uvoza zadene predvsem Madžarsko, Jugoslavijo in Rumunijo, ki izvažajo največ živine v Italijo.

Maribor dobi dve novi tvornici. Maribor z okolico ima veliko število tkaninskih tvornic in dve tvornici za izdelavo nadomestnih delov za tekstilne stroje. Zdaj pa se pripravljata ustanovitev še dveh novih tvornic na Tezmem. Prvo ustanovi Henrik Hutter. V te svrhe se prezidava bivša Ahtikova gostilna ob Tržaški cesti. Prav za, prav, to ne bo tkaninska tvornica, temveč zaenkrat samo tkaninska obrt, združena z veliko krojaško delavnico. Podjetje bo imelo štiri stave za tkanje sukna. Drugo tvornico zgradi trgovec Pinter, ki zalaga tkaninske tvornice s stroji in nadomestnimi deli. Doslej so se ti stroji in nadomestni deli po večini uvažali iz tujine; le nekaj se je izdelovalo do-

ma. G. Pinter pa namerava izdelovati v svoji tvornici vse potrebščine za tkaninsko industrijo.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se začne novo šolsko leto v začetku novembra. Šola ima dva oddelka letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. To zimo, ki pride, bo samo drugi tečaj. Letos se torej sprejemajo učenci samo v celoletno šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje za celoletno šolo, kolkovane z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu čimprej, najkasneje pa do 10. septembra. Prošnji je priložiti: 1. krstni list, 2. dombvnic, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o nramnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, 5. izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek za 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, 6. obvezno izjavo staršev ali varuha (banovinska taksa 4 din), ki se potegujejo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev, 7. uradno potrdilo občine o velikosti posestva, o davčnem predpisu in družinskih in premoženjskih razmerah staršev (številčno stanje družine, posebne razmere, koliko rede konj, goveje živine in svinj in podobno). Starost najmanj 16 let in najmanjši dober uspeh o dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkratu preliče njih zdravstveno stanje šolski zdravnik. Mesečna oskrbnina znaša od 75 do 300 din po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno vnaprej. Prosilec za banovinsko znižano mesto mora priložiti pod 7) navedeno občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

Zimska kmetijska šola v Št. Juriju ob južni železnici. I. tečaj te zimske kmetijske šole se začne 3. novembra ter bo trajal do 31.

marca 1. 1939. Isti učenci bodo prihodnje leto sprejeti v II. tečaj, ki bo prav tako petmesečen. V zimsko šolo bodo sprejeti zdravi, najmanj 16 let stari sinovi kmečkih staršev, določeni, da ostanejo na domači kmetiji. Gojenci bodo stanovali v zavodu, kjer dobe vso oskrbo. Lastnoročno pisane prošnje, kolkovane z 10 din (banovinski kolek), je poslati ravnateljstvu kmetijske šole v Št. Juriju ob južni železnici najpozneje do 1. oktobra. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o nramnosti, izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja in da ostane prosilec po končani šoli na domači kmetiji, in davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini neposrednih davkov, kar je potrebno za dosego banovinskega prispevka. Navesti je tudi točen naslov prosilca in zadnjo pošto. Oskrbnina znaša mesečno od 100 do 300 din in se določi po premoženjskih razmerah staršev. Prednost zimske šole je v tem, da se kmečki sinovi v zimskih mesecih izobrazijo v vseh kmetijskih panogah, poleti pa pomagajo doma na kmetiji, da ni treba gospodarju najeti drugih delavcev. Druga prednost pa je, da gospodar laže poravnava oskrbnino v enem letu za pet mesecev kakor za enajst in pol meseca. Kmečki fantje, ki se zanimajo za tako kmečko izobrazbo, naj čimprej vložijo svoje prošnje na gornji zavod.

D O P I S I

BOČNA PRI GORNJEM GRADU. V nedeljo 21. t. m. ob pol 15. bo odkritje spomenika v vojni padlim vojakom pod pokroviteljstvom ugledne ge. Jožefine Viktorije Zipkino. Po odkritju bo proslava 20letnice Jugoslavije, Šavinjčani, pridite!

LJUBNO OB SAVINJI. V petek 26. t. m. bo na Ljubnem premiranje Razstavljenih bo okrog 50 glav živine (belo slovensko govedo). Za razstavo se je nabralo okrog 10 tisoč din nagrad iz raznih javnih virov. Rejci bele govede vljudno vabljeni!

SV. KRIZ PRI KOSTANJEVICI. Sokol se marljivo pripravlja na svoj javni nastop, ki bo 21. t. m. Četudi že nad leto dni nima društvo telovadnice na razpolago, katero je od ustanovitve uporabljalo, vendar ne kloni in vadi vse svoje edince na prostem v zavesti, da je le v

»Ali pa ti dam besedo, da ne napravim niti koraka več s teboj!«

Zdaj je bila pa ona tista, ki je prestrašeno pogledala. Toda potem se je spet zakrohotala in se obrnila.

»Julka!« Njegov glas je zvenel čisto ubito. »Moja beseda je beseda!«

Ne da bi mu bila odgovorila, je šla dalje proti tistim, ki so bili spredaj in ki so se tako glasno prepirali, da se je slišalo do žive meje.

Mlademu Gozdniku je šinila kri v glavo. S tako zmedenim pogledom je strmel za odhajajočim dekletom, kakor bi se pred njim izgubljal beli, solnični svet. Videl je daleč spredaj, kako je Jeznica s svojim spremstvom izginjala za kopo snega. Potem je mogel gledati samo še Julko, ki je stopala v breg in hitela za njo. Janez je zajecjal samemu sebi: »Ali more biti to resno? Mora me prositi odpuščanja!«

Julka je hitela dalje in se niti ozrla ni. Potem je tudi ona izginila za zasneženo kopo. »Julka!« je zaklical Janez in začel teči. Iznemada pa je obstal kakor prikovan in stisnil pesti. »No, saj bi se moral samega sebe sramovati!«

Ze se je hotel obrniti. Potem se mu je zbudilo poslednje upanje. Če bo videla, da on ne mara odnehati, bo morda prišla. — ali pa vsaj zaklicala. Samo njegovo ime! Naj bo potem v božjem imenu spet vse dobro. Odpuštil ji bo.

Stal je in prisluškoval. Toda v tišini solnčnega jutra se ni slišalo nič drugega kakor šum snežnih kosmov, ki so padali z žive meje.

Janez si je z drhtečo roko naravnal klobuk

in odkimal, kakor človek, ki življenja in samega sebe več ne razume, — potem pa se je počasi obrnil in zavil nazaj proti cesti.

V zvoniku so se spet oglasili zvonovi. Ura je bila enajsta. Tiho ozračje je vztrepetavalo od teh glasov. In dokler je zvonilo, so padali snežni kosmi z žive meje dosti bolj kakor prej.

Gozd po gorskem pobočju, ki je bil prejšnji večer še belkasto siv, je dobil zjutraj komaj viden zelenkast nadih, ker so se začele hoje v toplém solncu otresati svojega zimskega bremena.

Povsod se je slišalo pridušeno kapljanje. V zamrzlem potoku je začel prasketati led, tam gori pa se je solnce smejalo v sinjini, se smejalo zamrzlemu svetu in neznatnim ljudem z njihovimi neumnostmi, veseljem in žalostjo. Na vse to je svetilo, vse to je ovijalo s svojim zlatim lesketom.

Senice so pškakovale po grmovju, se kopal v snegu in se na solncu sušile.

Janez pa »poučne igre« drobnih ptic danes ni gledal tako kakor takrat, ko je z župnikom govoril. Se opazil je ni. Videl je samo izpremenjen obraz svoje Julke, slišal je njen vreseči glas in vse tiste grde besede, ki mu jih je bila vrgla v obraz. In ne da bi bil dosti mislil, je sam pri sebi čutil, da je danes videl neko drugo Julko, ki je prej ni poznal, Julko, ki mu ni bila prav nič všeč, in da mu je bilo iz sreče iztrgano najboljšo: čisto veselje človeka, ki verjame v svet in ljudi. Tega si seveda z besedami ni znal reči; toda v njem je bilo in ga je kar dušilo. Najrajši bi bil sedel ob cesti v sneg in začel tuliti kakor otrok, ki se mu je razbila najljubša igrača. On, ki mu še živ dan ni sen-

ca zakrila življenjske poti, se je čutil v tej prvi srčni bolečini tako osamelega, tako brez pomoči. Godilo se mu je kakor človeku, ki še nikoli ni čutil bolečine, pa je potem prvič spoznal, kako je neprijetno, če človeka boli zob. Da, takšni ljudje so kar obupani in bi skočili iz kože, samo da bi potešili svoje bolečine.

V takšnem razpoloženju se je potem Janez vrnil domov.

Starega Gozdnika ni bilo doma. V gostilni so imeli občinsko sejo in seja se je navadno rada precej dolgo zavlekla. Take dni ga doma niso čakali s kosilom. Zato je tudi dekla takoj, ko je Janez stopil v hišo, prinesla na mizo lonec z juho. Peter, oba hlapca in kravja dekla so ga že čakali za mizo. Samo pastirja še ni bilo.

Ko je Janez stopil v izbo, je Peter takoj na njegovih očeh bral, da se mu je nekaj primerilo. »Janez, kaj pa ti je?« ga je v skrbnih vprašal.

»Nič!« Janez je zagnal klobuk za peč, suknič pa je kar strgal s sebe.

»No, nikar ne bodi tako neugnan —«

»Mir mi daj!« Ze je kazalo, da se bo vsa jeza, ki se je v Janezu nabrala, stresla na Petra. Saj je bil prav za prav on vsemu kriv. On je zbudil v njem nogo sočutje in je odpejal seženj drv, ki je zaradi njega nastala vsa nesreča, kakor velik ogenj zaradi neznatne iskre. Take misli so švigale po Janezovi razgreti glavi. Ko pa je stopil proti Petru in videl njegove odkrite, dobre oči v širokem, grdem obrazu, mu ni rekel niti ene slabe besede. Da bi se ognil nadaljnemu izpraševanju, se je prekrizal in začel moliti naprej. — hodnjič.)

delu moč sokolstva. Kljub vsem oviram si je Sokol nadel težko nalogo, postaviti si svoj dom, za katerega je stavbišče že pripravljeno. Bratška društva in vsi prijatelji sokolstva se iskreno vabijo, da s svojo navzočnostjo moralno in gmotno podprejo društva, ki z velikim naporom kljubuje sovražnikom. Na svidenje!

Domače novosti

* **Kamnik generalu Maistru.** V Kamniku bodo odkrili spominsko ploščo generalu Rudolfu Maistru na njegovi rojstni hiši. Ploščo bo postavila občina. Prvotno so hoteli vzdati na oglu hiše ploščo z doprskim kipom ali pa samo glavo našega narodnega junaka in pesnika, izklesano iz marmorja. Iz osnutka, ki ga je napravil kipar g. Peter Loboda, je bilo videti, da bi bila ta rešitev prav posrečena, a tudi precej draga. Občinski odbor je dolgo kolebal in se ni mogel odločiti, zdaj pa so vsi mišljenja, da je najboljšje: če se na rojstni hiši vzdaja samo spominska plošča, za drugo pa je še vedno čas Nadzornik g. Sadnikar je napravil prav okusen osnutek za spominsko ploščo.

* **Škof bo blagoslovil sokolski dom.** »Vreme« poroča: Sokolska četa na dubrovniških otokih je zgradila svoj dom in se pripravlja na to, da svečano blagoslovi dom in novo sokolsko zastavo. Pri tej priliki bo v Šipanjški luki velika sokolska svečanost. Ker katoliški duhovnik v Šipanjški luki ni hotel posvetiti ne doma ne zastave, je sklenil to storiti duhovnik in stari nacionalni veteran don Jero Cik. Na žalost pa je zbolel in ni mogel izpolniti dane besede. Zaradi tega se je sokolska četa pismeno obrnila na dubrovniškega škofa dr. Carevića s prošnjo, da bi on osebno blagoslovil sokolski dom in sokolsko zastavo. Škof dr. Carević je pismeno odgovoril, da bi zelo rad osebno prišel na to pomembno sokolsko svečanost, a bo zadržan. Zato da bo poslal svojega namestnika kanonika dona Nika Živanovića.

* **Nagradno tekmovanje jugoslovenskih harmonikarjev na Ljubljanskem velesjemu** bo letos na nedeljo 11. septembra. Tekmovalo se bo v sedmih skupinah (diatonična harmonika, kromatična harmonika, mladinsko tekmovanje za tekmovalce do 10 let starosti na diatonični ali kromatični harmoniki, profesionalci, proizvajalci in trgovci harmonik).

skupine, tekmovanje za prehodni pokal na diatonični in kromatični harmoniki in za naslov jugoslovenskega prvaka za leto 1938-39, posebna skupina za one igralce, ki so na dosedanjih tekmovanjih že prejeli kako nagrado). Prijavni rok bo zaključen 1. septembra. Prijave sprejema urad Ljubljanskega velesesja, ki pošlje na željo zadevna navodila brezplačno.

* **Velike konjske dirke na cvenskem dirkališču pri Ljutomeru** bodo v nedeljo 4. septembra. Konje je prijaviti samo 28. t. m. od 9. do 12. ure. Dirke se bodo vršile po določilih dirkalnih pravil. Za zmagovalce so razpisane nagrade.

Na milijone gospodinj

Vam bo potrdilo iz lastne skušnje:

najboljša nega za dragoceno perilo je zares dobro milo, kakor je Schichtovo terpentinovo milo. To milo odpravi temeljito in prizanesljivo vsa nesnaga. Perilo je bolj trpežno in vedno bleščeče belo.

SCHICHT^{ovo} TERPENTINOVNO MILO

pere
bleščeče
belo

* **Polovična voznina na jesenski ljubljanski velesjemu**, ki bo od 1. do 12. septembra. Obiskovalci naj kupijo na odhodni postaji ali pri »Putniku« direktno celo vozno karto do Ljubljane in rumeno železniško izkaznico za 2 din. Železniške karte pri prihodu v Ljubljano ne smejo oddati, ker bo veljala ta skupno z železniško rumeno izkaznico, na kateri se potrdi obisk velesesja, za brezplačen povratek do odhodne postaje. Legitimacije za vstop na velesjem se kupijo v Ljubljani na velesjemu pri blagajni. Polovična voznina bo veljala za prihod v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra.

ZLATA ZANKA

JAMES OLIVER CURWOOD

17

Dolgo časa je poteklo brez pogovora. Blake je ubral hitrost, ki mora izčrpati živati še preden nastane noč. Ob petnajsti uri so bili petintrideset milj oddaljeni od keče, v kateri je postal Blake ujetnik. Zanj ure so drseli po ledu reke skozi ledeno puščavo ravan brez drevoja, zdaj — bilo je med petnajsto in šestnajsto uro — pa so začeli prihajati spet v gozdno pokrajino. Ko je postajalo obrežje čedalje bolj zaraslo z drevjem, je zakričal Filip Blakeu, naj vozi po sredi reke. Blake je ubogal brez ugovora. Širina ledenega traku je nudila pomirjajoče prost pregled. Reka je bila le na redkih mestih ožja od dve sto metrov, pogosto pa dvakrat toliko široka. Iz zasede bi jih mogla doseči samo krogla iz puške. Kadarkoli so se vozili mimo sumljivega mesta, je korakal Filip tesno ob Blakeu s pripravljenim revolverjem v roki. Če napadejo sani, bo ob življenje. O tem zločinca ni dvomil.

Uro prej, preden je nastopil sivi somrak severne noči, je začel Filip čutiti učinkovite naporne poti. Ure krčevitega negibanja na saneh so zarisale tudi v Celijino obličje sledove utrujenosti. Zlasti pa so bili psi izčrpani. Samo Blake je bil videti neutrudljiv. Bila je osemnajsta ura, ko je Filip na čisto odprtem ravnem prostoru zaukazal ustaviti vozilo. Potovali so devet ur in imajo za seboj petdeset milj.

Prvo, kar je stori Filip, je bilo zvezanje

Blakea na rokah in nogah. Tako zvezanega je pristonil s hrbtom na trdno zamrzel snežen hribec ducat korakov od sani. Zločinca je čisto mirno dopustil, da je Filip storil z njim, kar je hotel. Ta mirnost se je zdela Filipu prej samozatajevanje kakor pa vdanost v usodo. Med tem ko je Celija stopala sem in tja, da bi poživila svoje otrple ude, je Filip naglo stopil v nizek gozdlič na obrežju, in se vrnil z majhno količino suhega lesa. Ogenj, ki ga je napravil, je bil majhen in kolikor mogoče skrit za sanmi. Ko je Filip skuhal meso za večerjo, je poteptal ogenj, nakrmil pse in nasproti zvezanemu Blakeu priredil iz medvedjih kož udobno gnezdo za Celijo in zase. Postalo je temno, da je mogel le nerazločno videti obrise svojega ujetnika na sneženem hribcu. Revolver je ležal pripravljen za strel na Filipovi strani. V varstvu teme je prijel Celijo in jo potegnil tesno k sebi. Njena glava je ležala na njegovih prsih in njene roke so ga mehko objemale okoli vratu. Pa tudi zdaj ni odvrnil pogleda od Blakea in ni pozabil z vsem čuti prežati in prisluškovati v noč. Nič drugega se ni slišalo. Kakor hropeče dihanje preutrujenih psov. (Dalje.)

Kmalu so začele svetiti na nebu zvezde in mrtvi, beli severni svet se je začel poptapljati v svojo mrzlo, migetajočo svetlobo. Obe obrežji sta bili vidni. Filip bi bil opazil bližajočega se človeka na dve sto metrov. Čez

nekaj časa je videl, da se je Blakeova glava nagnila, in slišal je, da je postalo njegovo dihanje globlje. Njegov jetnik, tako je Filip mislil, je zaspal. Tudi Celija, tesno privita k njegovim prsim, je kmalu zaspala. Samo Filip ni spal, ker je pazil na Blakea.

Ura je potekla. Blake se ves čas ni zgnil. Filip ni slišal ničesar sumljivega. Zvezdna svetloba je postajala čedalje močnejša in bližajoča se. Filip je zdaj vzel revolver v roko. Migljanje zvezdne svetlobe na jekleni čvi revolverja mora Blake takoj opaziti, če se zbudi.

In potem se je začel Filip boriti s spancem. Obupno si je prizadeval, da ne bi bil zaspal. Spet in spet so se mu zaprle oči, in zmerom znova jih je z neskončnim naporom odprl. Sklenil je bil, da bodo počivali samo dve ali tri ure. Dve uri sta minili, ko je že dvajsetič s silo odprl oči in pogledal proti Blakeu. Bradata glava je visela še globlje na prsi, in spet je počasi in nepremagljivo zaprla utrujenost Filipove oči. Tudi zdaj se je upiral nepremagljivemu poželenju po spancu. Zdelo se mu je, kakor bi se bil že ure in ure obupno boril s premočjo utrujenosti. Pri tem je čisto razločno slišal v sebi glas, ki mu je kričal, naj se zbudi, ker se bliža velika nevarnost.

Naposled se je posrečila Filipu odpreti oči. V prvem trenutku je še ves zmeden in napol slep strmel tja proti Blakeu. Njegov prvi občutek je bil občutek neskončne olajšave, ker se je zbudil. Noč je bila tiha in svetla. In tam, ducat korakov od njega, je bil snežen hribec.

Toda Blake, Blake...

* **Ruski begunci v naši državi.** Državna komisija za podpiranje ruskih begunccev je objavila število beguncev, ki dobivajo podporo. Po teh podatkih je v naši državi 31.500 ruskih izseljencev, a prej jih je bilo okrog 45.000. Nekateri so se izselili v druge države, drugi pa so pomrli. Leta 1923. so imeli ruski begunci za svojo mladino 13 srednjih šol, zdaj pa jih imajo še štiri, in sicer v Beogradu moško in žensko gimnazijo, v Beli Crkvi pa kadetski korpus in dekliški zavod. Leta 1923, je bilo 2577, zdaj pa je še 857 ruskih srednješolcev. Ruske osnovne šole pa obiskuje 611 šolarjev. To so seveda samo tisti, s katerimi ima opravka državna komisija za podporo.

* **Smrt uglednega Mozirjana.** V najlepši moški dobi 45 let je umrl v Mozirju gostilničar, lesni trgovec in posestnik g. Matija Škruba. Pokojnik je bil kot zaveden Sokol več let član uprave mozirskega Sokola. Tudi gasilci so ga šteli med svoje člane in od lanskega občnega zbora je bil načelnik Splavarske in plavičarske zadruge. Bil je tudi zelo vnet lovec. Kot podpredsednik mozirske lovske družbe si je zelo prizadeval, da se je zgradila na Mozirski planini lovska koč, katere otvoritve ni več dočakal. Kako priljubljen je bil pokojnik, je pokazal njegov pogreb, kakršnega Mozirje že dolgo ni videlo. Blag mu spomin!

* **Gradnja železnice Črnomelj—Vrbovsko.** Kakor kaže, namerava železniška uprava začeti istočasno gradnjo od obeh strani, in sicer od Črnomlja proti jugu in od Vrbovske proti severu.

* **Slab pridelek sviloprejkinih kokonov na Goriškem.** Pridelek sviloprejkinih kokonov bo letos nekoliko manjši, kakor je bilo pričakovati. V furlanskem delu goriške pokrajine, kjer se še največ bavijo s to posebno panogo kmetijstva, vreme in druge okoliščine v zadnjem času niso bile ugodne za razvoj sviloprejk. Vobče kaže, da bo pridelek celo nekoliko manjši, kakor je bil pred tremi leti. Ljudje so tedaj podrli mnogo murv. Poleg tega so padle še cene in je vse kazalo na resno krizo goriškega sviloogojstva. Posredovati so morala pokrajinska kmetijska oblastva, ki so v javnih skladiščih nastavila sviloprejkinih kokonom visoke cene. In res so se kmetje znova bolj lotili dela. Že leto nato se je pridelek vzdignil na 3200 ton blaga. Toda lani je spet nazadoval na 1832 ton in za letos računajo zdaj le še s 1600 tonami pridełka.

* **Ali je potrebno dovoljenje za loterije in tombole na veselicah.** Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal finančnim direkcijam, davčnim upravam in oddelkom finančne kontrole okrožnico o sklepu razredne loterije glede prireditve raznih loterij na veselicah in drugih prireditvah. Glede na vprašanje, ali je potrebno dovoljenje za prireditev loterij ali tombol na veselicah če so dobitki po večini darovi raznih oseb, pravi okrožnica, da je upravni državni odbor razredne loterije ugotovil, da za takšne prireditve ni potrebno poprejšnje dovoljenje, ker se takšne loterije ali tombole vrše v smislu zakona o državni razredni loteriji.

* **Kamniške planine so terjale žrtev.** Med planinci, ki so bili v nedeljo na Veliki planini, je bil tudi France Semeja iz Duplice pri Kamniku, star 24 let in kot sofer v službi v Škofji Loki. Ko se je spenjal po steni, da bi si nabral planik, se mu je nenadno odkrušila skala. Semeja je omahnil in padel 50 m globoko. Semeja je imel srečo, da se pri nevarnem padcu ni ubil. Dobil je v hujšo rano na glavi in zlomljeno ima desno nogo. Ko so ga reševalci s trudom prinesli v dolino, so ga takoj naložili v avto, s katerim je bil prepeljan v ljubljansko splošno bolnišnico. Upati je, da bo lahko kmalu zapustil bolnišnico in bo oddan v domačo oskrbo.

* **Predrobne gobe niso mnogo vredne.** Zadnje dni je ljubljanski trg precej založen z jurčki, toda silno drobnimi. Tak drobiž bi sploh ne smel na trg, ker pomeni veliko portrato. Ako bi gobice pustili rasti še dva do tri dni, bi ena goba zalegla najmanj za 10 takih drobcev. Taka drobna goba je vodena-goba okusa, brez pravih redilnih snovi in brez značilnega okusa, ker vse to dobi goba šele potem, ko je vsaj dva dni na zraku. V nemških mestih ne puste prodajati takšnega drobiža, kakor tudi ni dovoljeno prodajati nezrelega sadja. Da gre pri nas tak gobji drobiž hitreje in bolje v denar kakor lepo do-rasle gobe, temu so krive naše gospodinje in kuharice, ki imajo še vedno zastarele nazore, da so za vlaganje uporabne le prav mlade gobice. Jurčki potrebujejo štiri do pet dni, da so popolnoma razviti. Za vlaganje jih razrežemo na poljubne kose ali pa tudi na lističe kakor za sušenje.

* **Največje zasebno trgovsko učilišče.** Zna- ni državno priznani Christofov učni zavod, Ljubljana, Domobrnska cesta 15, je letos znatno razširjen in najmoderneje opremljen. Posebnost bodo učilnice za pisarniške vaje

in strojepisnica. To bo edinstveni zavod te vrste v državi, potrjen tudi od ministrstva. Učence(-nke) pripravlja za vsakovrstno pisarniško službo. Po polletni praksi lahko odpo učenci(-nke) tudi lastne trgovine, kar je važno zlasti za otroke trgovcev in obrtnikov. Poučujejo prvovrstne učne moči, profesorji. Kdor želi podrobne informacije, naj piše na ravnateljstvo za brezplačni prospekt s slikami. Mesečna šolnina 180 din. **Vpisovanje vsak dan.** Lani je zavod obhajal 35letnico obstoja. Je najstarejši in največji te vrste. K napredku mu iskreno čestitamo in ga najtopleje priporočamo.

* **Nacionalna mladina v Konjicah je proslavila 20letnico Jugoslavije.** Omladina JNS za konjiški srez je priredila v nedeljo 7. t. m. mladinsko zborovanje s proslavo 20letnice obstoja Jugoslavije. Prireditve je bila zamišljena v velikem obsegu. Vršila naj bi se na prostem. Dovoljenje za proslavo je bilo izdano šele zadnje dni, dan pred prireditvijo pa je izdalo predsedstvo konjiške občine prepoved za proslavo na prostem. Prireditve se je zaradi tega vršila v dvorani Narodnega doma. Kot prvi govornik je nastopil g. Mišan Gorišek, ki je v vznesenih besedah proslavil 20letnico Jugoslavije in poudaril vlogo nacionalne mladine v Jugoslaviji. Za njim je govoril narodni poslanec Ivan Prekoršek in prikazal borbo za Jugoslavijo in njen notranji in zunanji politični položaj ob njeni 20letnici. Za svoja izvajanja sta bila oba govornika deležna navdušenega pritrdjevanja.

* **Dežnik v žepu.** Slavko Vidošević iz Zagreba je izumil dežnik brez ročaja, majhen tako, da ga lahko nosi človek v žepu. Dežnik je lahko narejen iz tanke gume ali svile. Natakne se lahko na vsako palico. Človek lahko v gozdu održe poljubno palico in natakne na njo dežnik!

* **Strela v Podgorju pri Kamniku.** Med nevihti v nedeljo je strela udarila v Podgorju v kozolec posestnika Franca Vidica in ga zažgala. Kozolec je bil prazen, ker so žito že zmlatili. Kljub nalivu je kozolec pogorel, vendar pa je ploha preprečila, da bi se bil požar razširil. Kozolec je last onega posestnika Vidica, ki se je bil ponesrečil na vožnji na tabor na Brezjah. Mož še vedno leži v Lenišču, vendar se je njegovo zdravstveno stanje znatno izboljšalo. Naliv je tudi preprečil veliko tombolo kamniškega Obrtnega društva; da se je morala vršiti drugega dne na veliki šmaren.

Filipu je začelo močnejše biti srce od prestrašenosti.

Blake je izginil!

DVAINDVAJSETO POGlavJE

Olaf Anderson

Strah spričo odkritja Blakeovega bega, je vzdignil Filipa pokoncu, preden je bil pomislil na Celijo. Tako se je zbudila tudi ona. Filipove roke so se je bile krčevito oklepale in so jo zdaj nehote vzdignile. Videla je, kako se je v njegovi roki svetlil revolver, in v naslednjem trenutku je zastrmela proti sneženemu hribčku na prazni prostor, kjer je bil slonel njun ujetnik. Neučakano je drsel Filipov pogled po ploščnati, od meseca obsevani pokrajini. Blakea ni bilo nikjer.

Potem je opazil Filip puško poleg Celije in je nekoliko olajšano zadihal. Zločinec torej ni bil vzel puške s seboj. Trajalo je nekaj sekund, da je Filip jasno doumel pomen tega dejstva, Blake je moral izrabiti za beg prav tisti trenutek, ko se je Filip obupno napejal, da bi se bil zbudil. Blake se ni bil upal izgubljati čas s tem, da bi se bil približal Filipu, ki je bil pač samo dremal.

Pustivši Celijo je planil Filip k sneženemu hribčku in ga preiskal. Deklica ga je čula presenečeno krikniti, ko je stopil za hribček. Tu je videl, kaj se je bilo zgodilo. Blake se ni bil sam oprostil. Brazda, ki je bila nekoliko podobna sledi vidre, je držala iz ozadja proti gričku. Filip je bil takšno sled videl že prej; izvirala je od Eskimov, plazečih se k spečim tjulenjem. Blake je bil dobil pomoč in Filip je videl, da sta se tihotapila po rokah in kolenih nazaj dva moža namesto enega, ki je bil prišel.

Celija je prišla zdaj s puško v roki k nje-mu. Njene oči so bile od strahu široko razprte in polne tesnobnih vprašanj, ko je pogledala z zagonetne sledi v Filipov obraz. Filip je bil še vesel, da mu ni mogla z besedami zastavljati vprašanj. Vtaknil je revolver za pas in ji vzel puško iz roke. Pri dogodkih, ki sta jih zdaj pričakovala, bo puška uporabnejša od revolverja. Da se je bližala nevarnost, se je jasno zavedal. Vojni tovariši Eskima, ki je oprostil Blakea, morajo biti v bližini.

»Samo revolver«, je rekel Celiji in je bil vesel zavoljo dejstva, da ga ni mogla razumeti, »samo revolver ju je zadržal, da me nista umorila, temveč sta jo rajši tiho in naglo odkurila. Nista opazila, da sem spal. Misli-la sta, da sem imel oči samo zaprte. Po srečnem naključju sem tudi v spanju čvrsto držal revolver...«

Poizkusil se je nasmehnuti, čeprav je vedel, da ga lahko vsak trenutek sgrabi smrt za vrat. »Blake na čelu Upijevih tolpa! Moliti moraš, draga deklica, da bova še utegnila pobegniti!«

Če je Filip upal, da Celija ne bo doumela strahote položaja, se je bridko motil. Njene oči so mu vse povedale, ko jo je bil posadil na sani. Vse je bila uganila. In ko se je sklonil nad njo, ga je nenadno objela okoli vratu in pritisknila za kratek, nepozaben trenutek svojo glavo na njegove prsi. Nato je Filip skočil k psom.

Psi so bili že budni, vendar so pustili svoja otrpla in trudna telesa napreči v sani šele po številnih izpodbudnih klicih. Ko so se premaknili, je začel dolgi jermen biča v Fi-

lipovi roki udrihati po hrbitih pasjega povezka, ki je tako začel hitreje stopati.

Bela proga Copperminea je ležala pred njima. Med tem ko je Filip kričeč in pokajoč z bičem drvel za sanmi, si je vneta želel, da bi se prej zdanilo, preden jih napadejo Eskimi. Vse, kar si je še obetal doživeti, je bil strašen boj za rešitev Celije. Za ta boj pa bi potreboval dnevno svetlobo, da bi se lahko pazljivo boril, čeprav bi tudi tako bile nade na uspeh prav majhne. Imel je trideset nabojev in če jih bo dobro uporabljal, bo morda kril njun beg, dokler ne dospeta do Arnimove koč. Tam bi se usoda dalje odločila. Filip je razmišljal tudi o drugem načrtu. Morda se mu posreči takoj v začetku boja, ki se ga v temi tako zelo boji, zadeti Blakea. Če mu to uspe, bo pokazal belo zastavo in se delal, kakor bi bil pripravljen na pogajanja glede izročitve Celije. V trenutku, ko bi se pogledala z zločincem iz oči v oči, bi ga usmrtil s strelom ali pa kar z golo pestjo. Če bo Blake mrtev, se bo morda lahko pogovoril z Upijem in njegovimi Kogmoloki. Blake je tisti, ki hoče imeti Celijo. V Upijevih očeh imajo druge reči večjo vrednost kakor ženske.

Ti drzni načrti so vzbudili v Filipu upanje na rešitev, čeprav se je zavedal, da Blakeu ne bo tako lahko prišel do živega. Zakaj ga ni že prej v koči ubil! Kogmoloki so nevarni samo moškimi. Spomnil se je dogodka, ki se je bil pripetil dalje na zapadu pred tremi leti. Nanamalui so bili za odkupnino vrnili belo žensko, ki se ji ni bil skrivil v vseh devetih mesecih ujetništva niti las. Peter je bil to zgodbo pripovedoval Filipu. (Dalje)

* Sarajevska tobačna tovarna dobi nove zgradbe. Sezidali bodo tri velika poslopja. Skupni stroški bodo znašali okoli osmih milijonov dinarjev. Med tem ko se v Sarajevu izpolnjuje obrat v tobačni tvornici, pa se obrat v ljubljanski tobačni tvornici manjša in se odpušča delavstvo.

* Mladičji rekruti. ki ste potrjeni, pa imate skrajšan rok službe, želite čimprej vstopiti v kader ali odložitj službo v kadru informirajte se in uredite svoje zadeve pravočasno! Ako je rok zamujen, se ne da več pomagati. Tudi vsa ostala vojaška pojasnila daje za malenkostno plačilo koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za odgovor priložite kolek ali znamko za 6 din.

* Sprejem v podčastniške šole. Inženjska in artilerijska podčastniška šola (starost od 18 do 21 let); Strokovna mornariška in pomorska vazduhoplovna (od 18 do 20 let); Strojna mornariška (od 15½ do 18½ leta starosti). Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pismeno: Koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pismen odgovor je priložiti kolek za 6 din.

* Sokolske kroje, kompletno izdelane kakor tudi samo sukno in posamezne predmete nudi po ugodni ceni Stermecki — Celje

* V smrt zaradi gospodarske stiske. V nedavni noči se je obesil v Ržišah blizu Vač posestnik Jakob Strmljan. Bil je že dalje časa ves potrj zavoljo denarne stiske, ki mu je grozila s polomom. Pokojnik je štel šele 39 let in zapušča ženo in več nedoraslih otrok iz prvega zakona. Nesrečno družino vsi pomilujejo.

* Smrtna nesreča. Na Novem svetu pri Črnem vrhu se je smrtno ponesrečil 30 let stari Ivan Tomažič. S kolesom se je vračal proti domu. Sredi poti so se na kolesu zlomile vilice, tako da je mož treščil na tla in si ob kamnu prebil lobanjo. Že nekaj trenutkov pozneje je umrl.

* Strela zažiga. Ob nedavni nevihti je strela udarila v gospodarsko poslopje Franca Kušarja v Spodnji Ložnici. Poslopje je zgorelo do tal z vsemi pridelki. Pri Sv. Anji v Slovenskih goricah pa je zanetila strela požar pri posestniku Simonu Kolarju. Stanovanjsko in gospodarsko poslopje sta zgoreli do tal. Po Slovenskih goricah je povzročilo neurje po vinogradih in sadovnjakih precejšnjo škodo.

* Steklina se je pojavila v ljutomerskem okraju. V mursko-soboško bolnišnico so pripeljali 9letnega dečka, ki ga je bil stekel pes ugriznil še pred dnevi, a se gospodar, katerem je deček služil ni brigal zanj. Kaže, da bo zdravniška pomoč prekasna.

* Zaradi strele je izgubila dar govora. V Bohovi je udarila strela v Vernikovo domačijo. Gospodinja je prav tedaj sedela pri oknu in šivala, zato jo je strela oplazila. Obležala je nezavestna. Ko so jo spet prebudili k zavesti, ni mogla več govoriti. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico. Zdravniki upajo, da ji bodo dar govora vrnil.

* Silna nevihta nad Mislinjsko dolino. Iz Mislinja pišejo o strahovitem neurju, ki je zadelo gornji del Mislinjske doline. Nevihta se je razbesnela ponoči zlasti nad vasi Gornjim Doličem in Kozjakom v občini Mislinju. Odrtnal se je oblak in v silnih hudournikih je drla voda po strminah ter rušila vse, kar je dosegla. Kmetom je poplavila njive in travnike, izkopal je krompir, uničila turščico in onesnažila pašnike in travnike. Banovinska cesta Slovenjgradec—Kojnice je bila na dveh krajih zasuta s plazovi. Še huje je bila prizadeta cesta iz Hude luknje v Slovenjgradec, ki je bila na daljavo dobrih 300 metrov razrušena in še zdaj na njej promet ni mogoč. Ubogi ljudje nujno potrebujejo pomoči.

* Hudo neurje pri Ormožu. Od Sv. Tomaža pri Ormožu pišejo: Nedavno zjutraj je najprej padala drobna toča, ki je naredila nekaj škode v vinogradih. Čez eno uro pa se je vtila tako huda ploha, da stari ljudje ne pomnijo take. Med nevihto je tudi večkrat treščilo v drevesa v bližini hiš. Lilo je skoraj dve uri kakor iz škafo, da so bile vse doline polne vode. Voda je poplavila vso otavo, z bregov pa odnašala zemljo, posebno na novo

zorano, ker so zdaj vsi repo sejali. Škoda je zelo velika.

* Požar v Bukovici. V soboto je nastal nevaren požar v Bukovici pri Vodcah na Gorenjskem. Goreti je začela domačija posestnika Franceta Kranjca, po domače pri Tehantu, in zgorela skoro do tal. Ogenj je nastal, ker se je skozi razpoke za peko preveč zakurjene peči vnel leseni strop. Hkratu je zgorelo tudi leseno gospodarsko poslopje. Gasilci so rešili bližna poslopja.

* V smrt je šel. 35letni delavec Ignacij Kos iz Krašnje je nedavno delal v Lukovici pri novi stavbi, kjer se je sprl z neko osebo in ji baje zagrozil z rovačo. Poklicani orožniki so ga aretirali in ga po zaslišanju izpustili. Od tedaj je Kos nekam izginil. Brat v Gradišču, h kateremu je Ignacij navadno zahajal, je menil, da je v Krašnji pri svoji sestri. Te dni pa ga je našel posestnik Capuder iz Prapreč obešenega v gozdiču blizu Lukovice. Truplo je bilo kakor prislonojeno k drevesu. Kaj je privedlo nesrečnega delavca do obupnega koraka, ni dognano. Morda ga je potrla aretacija ali pa se mu je zmešalo.

* Ponesrečenec umrl po 16 dneh. Železniška proga ima onstran litijske postaje proti Kresnicam zaradi kamenitega hriba Strmol velik ovinek. Letos pa je začela železniška uprava odstranjevati nevarni hrib, da omili ovinek. Delavci so v Strmolah zaposleni že več mesecev in ob koncu julija se je zgodila tamkaj huda nesreča, pri kateri je bil močno poškodovan delavec Brenčič France. Nezavestnega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Nesrečna žrtev dela je visela na nitki 16 dni, zdaj pa je prejela njegova družina žalostno sporočilo, da je oče umrl. Bodi mu blag spomin!

* Ob meji je gorelo. V Plintovčih ob meji je zajel ogenj gospodarsko poslopje posestnika Ivana Markiča. Gasilci in domačini so požar omejili.

* Tragična smrt v rudniku. V državnem rudniku v Zabukovci pri Žalcu se je pripetila huda nesreča. Po končanem delu v električnem transformatorju, se je te dni 46letni elektromonter Karnovšek sredi pogovora z dvema tovarišema oddaljil z namenom, da še nekaj pregleda v transformatorju. Pri tem pa je prišel v dotiko z električnim tokom in se na mestu zgrudil mrtev. Pokojni, ki je bil iz St. Petra v Savinjski dolini in si je šele pred nekaj leti pozidal v Žalcu lepo hišo, je bil znan kot eden najboljših elektromonterjev. Karnovšek, ki je tako vroče ljubil svoj dom in svojo družino, zapušča tri hčerke. Priljubljenemu pokojniku bodi ohranjen blag spomin, nesrečni rodbini pa naše iskreno sožalje!

* Požar zaradi strele. Ob hudi nevihti je nedavno treščilo v gospodarsko poslopje posestnika Blatnika pri Sv. Matevžu blizu Braslovč. Poslopje je pogorelo do tal.

* Smrt na travniku. Nedavno so našli otroci 51letnega brezposelnega delavca Ludvika Galeta z Lave mrtvega na Majdičevem travniku na Spodnji Hudinji tik Celja. Kakor so dognali, je Galeta zaradi preobilnega uživanja alkohola zadela kap.

* Smrtna žrtev nevarnega ovinka. Nedavno opoldne sta se vračala po končani košnji s kolesom proti domu posestnikova sinova Matija in Stanko Kovačič iz Bločic. Ko sta vozila po banovinski cesti od Bloške police proti Bločicam, jima je privozil nasproti tik Bločic na skrajno nevarnem ovinku tovorni avto Verderberja Jožefa iz Kočevja. Starejši brat Matija se je zognil vozilu, Stanko, ki se je vozil kakih 15 korakov za njim, pa je trčil v avto s tako silo, da je ostal na mestu mrtev. Za ponesrečenim priljubljenim fantom žaluje poleg njegove družine vsa vas. Ta nevarni ovinek bi se bil že davno moral odpraviti.

* Strela ubila vola in zažgala hlev. Pred dnevi je med nevihto udarila strela v hlev posestnika Luke Velikonje v Sp. Kanomlji in ubila enega vola ter zažgala zgradbo. Zgorela je tudi poleg stoječa kašča. Gasilci iz Spodnje Idrije so obvarovali hišo in kozolec.

* Kozolec je zgorel. Nedavno noč je zgorel kozolec posestnika Antona Adamiča na Vidmu. Ob tej priliki se je dobro obnesla nova

videmska motorna brizgalna, s katero so preprečili razširjenje požara.

* Zaradi slinavke in parkljevke so živinski sejmi v Ljubljani do preklica ustavljeni.

* Strela zažiga in ubija. Strašna nevihta je divjala nedavno noč nad Pohorjem. V Frajhamu je udarila v gospodarsko poslopje posestnika Kovačnika in ga zažgala. V Bojtni je zadela enaka usoda posestnika Rafolta, ki mu je prav tako zgorelo gospodarsko poslopje.

* V duševni zmedenosti v smrt. Nedavno zjutraj so našli pri Cencovih v Murskem vrhu v listnjaku obešeno 60letno želarko Terezijo Mirovo. Mirova se zadnji čas z možem baje ni razumela, pa se je zato s svoje želarije v Murščaku preselila k omoženi hčeri. Zadnje dni je vsa zmedena hodila okrog. Govorila je zmešano, kakor da ni več pri zdravi pameti. Nesrečnico vsi pomilujejo.

* Spečega so okradli. Ko se je posestnik Anton Vizjak iz Poljan vračal iz Maribora, je legel v jarek ob banovinski cesti pri Reki pod Pohorjem in zaspal. Poleg sebe je bil položil kolo znamke »Torpedo« z evidenčno številko 131.810, razen tega še zavoj raznega blaga, ki ga je bil kupil v Mariboru. Ko se je prebudil, je ugotovil, da je kolo z zavojem vred izginilo. Orožniki poizvedujejo za nočnim tatam.

* Vlomilec v selniško občinsko blagajno izsleden. V Selnici pri Mariboru je bilo lanske leto vlomljeno v občinsko pisarno. Vlomilec je odprl večjo blagajno, ročno blagajno pa je odnesel s seboj. Ugotovilo se je zdaj, da je zagrešil ta vlem znani vlomilec Pichler, ki je zdaj v mariborski kaznilnici.

* Žrtev alkohola. V nedeljo ponoči se je ustavila skupina štirih fantov v vinotoču v Riemancih. Med njimi je bil tudi Zavec Josip iz Polenšaka. Tam je bila že druga družba šestih fantov iz druge vasi, ki so bili že malo vinjeni. Kmalu sta se ti dve skupini začeli med seboj prerekati in začela se je bitka. Pretepali so se s koli, a eden izmed fantov je s puško ustrelil v trebuh Zavca Josipa. Nemudno so ga prepeljali z reševalnim avtom v pujsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima večkrat prestreljena čreva. Operacija se je posrečila in bo morda okreval.

* Obsodba matere, ki je zakrivila otrokovo smrt. Pred sodnikom poedincem v Ljubljani je bila obsojena 24letna služkinja Antonija iz Osolnika pogojno za dve leti na 21 dni zavora, ker je marca malomarno zakrivila smrt svoje 11mesečne nezakonske hčerke Pavline. Brez nadzorstva jo je pustila pri štedilniku. Otrok je prevrnil lonec z vrelo vodo in se močno oparil po nogi. Po štirih dneh je otrok umrl v bolnišnici zaradi notranje zastrupitve.

* Uboj v silobranu. V Krupi pri Semiču, ki je znana kot mirna, je živel 30letni Ivan Ivanšek, ki se ga je bala vsa vas. Nedavno je moral njegov brat Jože k vojakom in da bi

imela njegova žena pred bratom mir, je prosil svojega svaka Avgusta Muca, iz Primostka, naj jo vzame v zaščito, če bi bilo treba. To pa Ivanu ni bilo po volji in večkrat je rohnel, da v njegovi hiši ne bodo gospodarili pritepenici. Tudi nedavno zvečer je začel besneti. Z nožem v roki je lovil po dvorišču bratovo ženo. Ta čas je pa prignal ženin brat s paše živino in takoj priskočil na pomoč sestri, toda Ivanšek je bil močnejši in Muc se je umaknil pred njim v hišo. Ivanšek je planil za njim in zamahnil z nožem proti njemu. Muc se mu je izvil in tako sta se nekaj časa ruvala, potem sta pa padla. Muc je zbral v zadnjem trenutku še toliko moči, da se je otresel Ivanška in zbežal v vežo. Ivanšek je planil za njim vihteč nož v roki. V veži je Muc pograbil v kotu ležečo sekuro, se naglo obrnil, zamahnil proti Ivanšku in ga udaril po glavi. Udarac je bil tako silen, da je sekira Ivanšku prebila lobanjo. Ivanšek se je zgrudil in bil pri priči mrtev.

* **Nova tihotapska družina razkrinkana.** Studenskim orožnikom se je posrečilo, da so odkrili v Zgornjem Radvanju novo tihotapsko družbo, o kateri so v teku preiskave doglali, da se je bavila predvsem s tihotapstvom vžiga'nih kamenčkov, pa tudi saharina. Precejšnje količine tihotapskega blaga so našli pri hišni preiskavi.

* **Koder se je pojavil** V Slovenskih goricah se je te dni razširila vest, da se je tam pojavil znani razbojnik Josip Koder. Opazil ga je industrijec G. Mikolič v bližini svojega obrata. G. Mikolič je takoj z avtomobilom pohitel na orožniško postajo, a Koder se je med tem zatekel v gozd. Začel se je lov za nevarnim razbojnikom, ki pa se mu je posrečilo, da je v temi gozda izgubil.

* **Zastrupil je nezakonskega otroka.** V zapore v Ljubljani je bil iz Škofje Loke pripeljan samski delavec, 31letni Alojzij Telban, s Podjeloškega Brda. Obdolžen je zastrupljenja nezakonskega otroka s strihninom. Telban je imel razmerje z neko domačinko. Na sodišču je priznal, da je oče nezakonskemu otroku in je bil obsojen v plačevanje preživnine. Da bi se znebil stroškov, je segel po strihninu in ga dal skrivaj otroku, ki se je zastrupil.

* **Prerokovanje ciganke, ki se ni obneslo.** V Dravogradu so se v zadnjem času ponavljale tatvine. Neznat je kradel po stanovanjih služkinj, natakarič in kuharic, denar, obleko, perilo in drugo. Zdaj se je orožnikom posrečilo, da so tatvine pojasnili. Aretirali so neko 12letno deklico, ki se je ytihotapljala v sobe in kradla. Nakradeno blago je prinašala svoji materi Mariji Weingerlovi v Legatu, ki so jo orožniki aretirali. Ta je orožnikom povedala, da je tatvine kriva 47letna ciganka Alojzija Rojaya, ki ji je prerokovala, da njena hči lahko krade, kolikor hoče, pa je ne bodo zasačili. Za ta dragoceni nasvet ji je Weingerlova dala 600 din. Orožniki so zaprli tudi ciganko.

* **Tatvine v mestnem kopališču v Slovenjgradu.** Slovenjgraški orožniki so doznali, da sta številne tatvine v slovenjgraškem mestnem kopališču, ki so bila dalje časa nepojasnjena, izvršila dva dijaka iz Petrovgrada. V Slovenjgradu je namreč letovala skupina petrovgrajskih dijakov, po večini iz bogatih in uglednih rodbin. Glavni dolgoprstnež je štel komaj 14 let. Prf njem so našli zapestno uro, več manjših predmetov in 120 din ukradenega gotovine.

* **Pustolovec Ivan Podržaj se je stepel v kaznilnico.** Pred leti so listi v Evropi in Ameriki mnogo pisali o Ivanu Podržaju, ki je bival nekdanj v Ljubljani in je bil pozneje orožniški oficir v Srbiji, a se je vrgeł na puštolovsko pot. Sumnili so ga, da je spravil s sveta na skrivnosten način svojo prvo ženo, s katero se je vozil iz Amerike v London, kjer je imel drugo ženo. V Londonu so ga aretirali, za sumničenje pa ni bilo nobenih pravih dokazov. Njegova prva žena, ki je bila bogata odvetnica v New Yorku, je brez sledu izgubila. V Ameriki Ramor je bil poslan iz Londona, so ga obsodili zaradi dvoženstva na pet let ječe in poslali v kaznilnico Sing-Sing. Ko je bil tako ločen od sveta, so ga vsi pozabili. Zdaj pa pišejo ameriški listi spet o njem. Podržaj se je namreč v kaznil-

nici z nekim sojetnikom stepel in je imel tepež za oba hude posledice. Podržaj je izgubil eno oko, a tudi njegov nasprotnik je močno poškodovan. Najbolj čudno pa je to, da oba nočeta povedati, zakaj sta se spopadla. Listi domnevajo, da so bili to obračuni iz prejšnjih let.

* **Z ukradeno jadrnico pobegnil v Španijo.** V dubrovniškem o. stanišču je ukradel Ivan Ziljevič jadrnico in se odpeljal z njo proti Španiji.

* **Roparski vlom.** V nedavni noči sta vlopila dva okrinkana roparja v hišo 58letne Hafnerjeve Marije v Dorfarjih pri Zabnici, eden s samokreščen v roki, drugi pa z nožem. Hafnerjeva, ki prebiva sama v hiši, je v grozi zaključala. Roparja sta navalila, nanjo in jo podrla na tla. Klečoč ji na prsih sta jo davila z grožnjami, da jo zabodeta, če jima ne pove, kje ima spravljene denar. Ker denarja ni bilo, sta jo roparja spet odkurila. Ko si je Hafnerjeva opomogla, je šla klicat sosedo. Roparja zdaj išče orožništvo.

Popotnikova torba

Soča bo tekla po novi strugi

Soča, ki je bila pred 20 leti pozorišče najbolj krvavih bitk, bo letos zapustila svojo strugo in začela teči po novi. Italijanska vlada je namreč dala zgraditi ob Soči veliko hidroelektrično centralo, kar je zvezano s potrebo prestavitve Sočine struge. Hidroelektrično centralo zgrade na Opčini nad Trstom. V ta namen so morali razstreliti mnogo velikih skal, izkopati vrsto predorov in napraviti dve umetni jezeri.

Skozi Sabotin, znan iz svetovne vojne po krvavih bitkah, so izkopali 9 km dolg predor, ki bo služil za zvezo med obema jezera.

Kot izvedenci vodstvu gradnje dodeljeni zemljelsovci so prišli med kopanjem na zelo zanimivo odkritje; da je namreč v prastarih časih tekla Soča v nasprotni smeri kakor zdaj.

Čeprav preložena struga Soče ne bo izpremenila temeljnega značaja krajine, bo vendar pomenila veliko gospodarsko pridobitev za vse ozemlje, saj bo namakala ogromne zemljišča in preskrbovala z električnim tokom velik del Italije okrog tržaškega zaliva.

Žirovsko pismo

Ziri, avgusta.

Kakor znano so Ziri obrtniški kraj. Žirovsko čevljarstvo slovi daleč po svetu. Zadnja leta pa imamo poleg zmerom lepo število letoviščarjev, ki tmajo radi prijetno domačo udobnost za nizko ceno.

Narodna in napredna zavest je med nami zelo trdna. To se je pokazalo tudi zadnje nedelje, ko je praznoval naš Sokol 30letnico Sokolskega doma in razvil nasašajski prapor ob veliki udeležbi domačinov in tujih gostov. Veličastni sprevod in odlično izvedene telovadne točke so pričale, da je sokolska misel pri nas v krepkem razmahu. Le tako naprej!

Pred dnevi se je pripetil nad Žiremi na Vrsniku, ki spada že pod Italijo, žalosten primer. Strela je udarila v hišo in skozi steno v sobo, kjer so bili gospodinja in otroci. Ker je gospodinja imela vlate ubane, so ti potegnili strela nase, ki je nesrečnico ubila. Otrokom pa se ni nič zgodilo. Rajnka je bila vzorna mati in skrbna gospodinja. Strela je šele dobrih 40 let. Zapušča 10 otrok po večini mladoletnih. Vse sočustvuje z nesrečnim možem in sirotami, ki so tako nenadno izgubili mater.

Listnica uredništva

Kočevje. Za katero sliko gre? Dobimo toliko slik, da po tolikem času ne vemo, kakšno sliko mislite.

Trta kaže dobro, sadje pa slabo

Sv. Bolfenk na Kogu, avgusta.

Stanje vinogradov okoli Sv. Bolfenka na Kogu kakor sploh v ormoško-ljutomerskem okolišju je zadovoljivo, ker ni trtnih škodljivcev in bolezní, a hujska toča nas doslej še ni obiskala. Zaradi suše plevel v vinogradih ni preveč pogнал, kar nam je olajšalo delo. V zadnjih dneh smo dobili precej dežja. Enkrat je bila nevihta s hudim viharjem, ki je mnogo trt s koli vred pritisnil k tlom, kar nam je napravilo mnogo dela.

Sadno drevje je le tu in tam obrodilo. Močna suša tudi ni dovoljevala plodu, da bi se razvil. Zato je ostal droben. S črešnjami smo bili zadovoljni. Sliv in češpelj ni skoro nič.

Viničarji, ki so se po opravljenem vinogradniškem delu razšli proti hrvaški in dalje na mlačev, da si zaslužijo nekaj žita, se že žalostno vračajo, ker so jim zaslužek vzelo motorne mlatilnice, ki delajo zdaj skoraj že v vsaki vasi. V prejšnjih časih je zaslužil viničar tako zvani mertuk, to je desetino namlačenega žita, da je imel s svojo družino čisto čez zimo za živež, a v poslednji dobi je za ta zaslužek močno prikrašan.

Iz Prekmurja

Z dvema otrokoma pod vlak. Potniki osebnega vlaka, ki prihaja v Mursko Soboto proti večeru, so bili te dni priče žalostnega dogodka. Med postajo Beltinci in Mursko Soboto ob vasi Rakičanu so nenadno zaslišali škripanje zavor in vlak se je ustavil. Potniki so pohiteli iz oddelkov in zagledali tik pred lokomotivo pretresljivo sliko. Neki mož je ležal preko tirov in tiščal z desnico k tlom dva otroka. Vsem je bilo jasno, da je mož nameraval skupaj z otrokoma izvršiti samomor. Le pazljivosti strojevodje Ovčeka se je zahvaliti, da se nesreča ni zgodila. Vlakovodja je prisilil moža z otrokoma v vlak in jih popeljal v Mursko Soboto. Na postaji jih je vzel v varstvo dežurni orožnik. Ugotovilo se je, da se mož imenuje Gabor in da je doma iz vasi Rakičana. Kakor je sam izpovedal, so vzrok poizkušene samomora hude razmere, v katerih živi. Nima posestva in ne hiše. Žena mu je bila štiri leta na sezonskem delu v Franciji in je zdaj na delu v Nemčiji. Gaborja, ki mu manjka desnica, so oblastva pridržala v preiskavi.

Naši na tujem

Iz kolonij naših ameriških rojakov

Cleveland, julija.

Po dolgi bolezni je umrl v Portervilleu eden izmed najstarejših slovenskih priseljencev, Anton Konda. Doma je bil iz semiške župnije v Beli krajini. Star je bil 75 let. V Ameriko je prišel pred mnogimi leti. V začetku je pasel ovce, pozneje se je pa lotil kmetijstva. Poceni je kupil precej zemlje in jo pozneje, ko so cenje poskočile, dobro prodal. Potem je začel zidati hiše, kupil je hotel, ga razširil in moderno opremil, da ima zdaj 72 sob s kopalnicami. Naposled je bil Konda največji davkoplačevalec v Portervilleu. Pred 20 leti je bil izvoljen v občinski odbor in dvakrat zaporedno za župana. Za njim žalujejo sopruga, štiri hčere in trije sinovi.

V Clevelandu so umrli Lucija Kušarjeva, rojena Leganova, stara 51 let, doma iz Gradišča pri Zuzemberku, Marija Mačarolova, rojena Fabianova, stara 40 let, doma iz Se-polja na Krasu, Josipina Zorkova rojena Kukmanova, stara 48 let, doma z Malih vrhov pri Krki na Dolenskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 27 leti, dalje Barbara

Grimšičeva, rojena v Julietu, stara 42 let (njen mož je doma z Iga pri Ljubljani; kot deklica se je pisala Kuretova). V Clevelandu so dalje umrli Uršula Vavpotičeva, rojena Somrakova, doma iz Mirne peči, odkoder je prišla v Ameriko pred 32 leti, Ivana Rejčeva, rojena Vidmarjeva, stara 33 let, doma iz BERICHEVEGA pri Ljubljani, in polpeto leto stara Julija Novakova, hčerka Antona in Julije Novakovih. Zakonca Novakova sta se pravkar pripravljala na proslavo svoje srebrne poroke, ko jima je smrt ugrabila ljubljeno hčerko. Oče je doma iz Brežic, mati pa iz Drage pri Čabru.

V Sheboyganu sta umrli Margareta Novakova, rojena Benigerjeva, stara 41 let, doma iz Trnovega pri Ilirski Bistrici, in Josipina Bučarjeva, rojena Urbančičeva, po domače Rentkova, doma iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. V Claridgeu sta umrli Janez Zagovor, star 77 let, doma iz Šmihela pri Novem mestu, in Jakob Jamšek, star 63 let, doma izpod Kuma. V Chicagu je umrl Jože Sintič, star 62 let, doma iz Ojstriča pri Sv. Križu, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. V Morgantownu je umrla Marija Bohova, rojena Francetičeva, stara 57 let. V Diamondvilleu je umrl Janez Kočevar, star 69 let, doma iz Ljubnega.

Lojze Petrušek je v Clevelandu slikal katoliško cerkev. Med delom je padel z odra tako nesrečno, da je čez pol ure umrl.

V Milwaukee so se poročili Roman Blasić in Marija Matevčeva, Franc Pintar in Adela Smithova, Karel Peters in Marija Sorškova, Emil Pintar in Jožica Križmanova, Janez Pirnat in Virginija Postertzowa, Janez Lokomeček in Ruta Petranova, Robert Bringman in Ana Koširjeva, Janez Mikšič in Margareta Budayjeva, Matija Jeran in Marija Gorškova.

Pozdrav westfalskim rojakom. Jugoslovensko narodno delavsko društvo »Edinost« iz Buer-Hassela je prispelo s posebnim vlakom 4. t. m. v Ljubljano in pošilja vsem rojakom na Westfalskem in v Porenju, ki niso mogli letos z nami, priskečne pozdrave iz naše mile domovine.

Iz Dornbirna (Nemčija) nam pišejo: Dne 7. t. m. smo pokopali rojakinjo 80letno Marijo Korunovo, doma z Visokega pri Kranju. Živela je tu v Dornbirnu 24 let. Pred vojno je bilo v Hohenemsu pri svojem sinu Jožetu Korunu, ki je v vojni padel in je bila zdaj tu pri svojih sorodnikih. Nazadnje je bila že dve leti v ubožnici. Slovenci, ki žive tukaj, se niso udeležili njenega pogreba. Samo eden jo je razen sorodnikov spremljal na zadnji poti. Naj ji bo tuja zemlja lahka!

Iz Rendsburga (Nemčija) nam pišejo: V nedeljo 31. julija smo se zbrali Slovenci iz okolice Rendsburga ter si ustanovili društvo »Edinost«. Za predsednika je bil izvoljen Janko Konrad, za podpredsednika Janko Vela, za tajnika Jožef Zelenko, za blagajnika Jožef Bauman, za odbornika pa Martin Režonja in Janez Probst. Novoizvoljeni predsednik se je zahvalil vsem za zaupanje in orisal pomen društva in njega naloge. Posebno je podčrtal to, da se naše novo društvo imenuje »Edinost« zato, da bomo mi, ki smo tako daleč od slovenske zemlje, složni, ko bomo skupaj preživeli marsikatero veselo pa tudi grenko uro. Med drugim je rekel: »Po gostilnah in v pisarnicah ne bomo iskali zabave, ker je škoda težavno prislužnega denarja. Zbirali se bomo na sestankih, kjer se bomo pogovarjali o svojih težnjah v svojem materinem slovenskem jeziku. Naposled smo nazdravili našemu kralju Nj. Vel. Petru II in kancelarju Hitlerju ter zapeli »Lepo našo domovino« in »Hej Slovani«. Naše novo društvo iskreno pozdravlja vse čitatelje in čitateljice »Domovine« in kliče: »Čuvajmo Jugoslavijo!«

Iz Buer-Hassela (Nemčija) nam pišejo: Dne 13. t. m. smo pokopali rojaka soustanovitelja Jugoslovenskega delavskega društva g. Andreja Bašlja. Pokojnik je štel 67 let in je bil po rodu iz Oselnice pri Kranju. Bil je zelo priljubljen, kar je pokazal tudi njegov pogreb. V društvu ga bomo hudo pogrešali. Bodi mu lahka tuja zemlja! Njegovim svojem naše sožalje!

Iz Nieuwenhagena (Holandska) nam pišejo: Jugoslovensko narodno društvo sv. Barbare je priredilo pred tednj uspel izlet v Antwerpen v Belgiji. Z zanimanjem smo si ogledali zanimivosti tega velikega mesta, zlasti veliki živalski vrt in muzej živalskih okostij iz predzgodovinske dobe. — V začetku avgusta nas je zapustil dolgoletni naš član g. Jožef Rot. Bil je več let marljiv tajnik Zveze jugoslovanskih narodnih društev sv. Barbare in zaslužen društveni delavec. — Na jesen priredi naše društvo spet izlet, in sicer v Koblenz v Nemčiji, kjer so vinske gorice. Koblenz stoji ob Renu. Kako bo izlet uspel, bomo poročali.

Ženski vestnik S sadjem se znebiš zastarelih bolezni

Pravilno izvedeno zdravljenje s sadjem lahko ozdravi celo zastarele bolezni, ki se jih ne moreš znebiti z nobenim drugim sredstvom. Zlasti se s sadjem zdravijo protin in ledvične in srčne bolezni. Sadje ima obilo vitaminov in snovi, s katerimi se čisti kri, preobremenjena s kislinami in strupi. Z uživanjem sadja se torej nekako presnavlja človeško telo.

Razloževati je dve vrsti zdravljenja s sadjem: preprosto in strogo zdravljenje. Zadnje, ki more ozdraviti tudi zastarele bolezni in take, ki se smatrajo za neozdravljive, se sme izvesti le po zdravniških navodilih, ker povzročajo strogo zdravljenje s sadjem tako močne preobrate v človeškem telesu, da sta potrebna zdravniški nasvet in pomoč.

Takšno zdravljenje, ki se v splošnem imenuje zdravljenje s sadjem, namreč uživanje določene količine sadja ob določenem času in razen tega še mešane mesne in rastlinske hrane, pa more izvesti vsakdo brez zdravniškega nadzorstva. Dobro je pri tem, če uživaš čim manj mesne, zato pa več rastlinske hrane.

Tako, navadno zdravljenje se da izvesti takole: Zjutraj na tešče popiješ kozarec sadnega soka (iztisnjena), dve uri kasneje zajrkuješ različne vrste sadja, kakšno uro pred kosilom in uro pred večerjo pa se spet naješ sadja. Kosiš in večerjaš seveda le toliko, kolikor se čutiš lakote. Vsekakor je dobro, če se med zdravljenjem izogiblemo mesa in živalskih, beljakovin in kolikor mogoče, tudi kuhinjske soli. Dobro je, če zelo zmanjšamo uživanje maščobe in v nadomestek rajši rabimo rastlinsko olje.

Zdravljenje s sadjem čisti in pomlaja telo in človek se po njem počuti ves prerajen. Zdravljenje s sadjem se da pri nas najlaže izvesti pozno poletje in jeseni, ko imamo največ sadja. Posebno priporočljivo je to zdravljenje za ženske v letih menje, ker olajša težave in odstranjuje tudi nagnjenje k debelosti, ki se prav v teh letih posebno rado pojavlja. Koristi pa naposled človeku tudi redno vsakodnevno uživanje sadja ob določenem času, zlasti če pri tem uživamo več rastlinske kakor mesne hrane.

Z nogavicami je treba previdno ravnati

Fine nogavice, ki so prav tenko pletene, potrebujejo precej nege in pozornosti, če hočemo, da nam bodo dalje časa služile. Predvsem glej, kadar kupuješ nogavice, na to, da bodo res zaostli velike za tvoje noge. Ko kupuješ nogavice, tedaj vedno povej v trgovini svojo številko čevljev, da ti trgovec ve dati primerno velikost nogavic. Če je nogavica premajhna, to je stopalo prekratko, se zanke na stopalu nogavice preveč nategnejo in zavoljo tega je nogavica takoj na prstih strgana. Če pa so nogavice prevelike, se na stopalu naredi gube, kar ne samo tišči v čevlju, ampak se na gubah nogavica tudi hitro strga.

Ko nogavico oblačiš, tedaj jo nagubaj in jo natakni najprej na prste in previdno potegni čez peto in naprej do kolena. Ne smeš pa nogavice vleči na noge, kakor bi bila čevljev, ker zanke pri tem preveč trpe, se razvlečejo in potem popokajo in se tako nogavica strga.

Če imaš pas za nogavice z zaponkami, tedaj vedno zapni nogavico tam, kjer ima rob. Če zapneš nogavice pod robom, se bo takoj strgala, ker so zanke pretenke in tudi preveč trpijo od zaponke. Če pa nosiš nogavice z okroglo elastiko pritrjene (kar je zelo nezdravo in povzročačasoma krčne žile, ker nogo pod kolonom ali nad njim preveč stiska in zadržuje pravilni obtok krvi, nogavice sicer ne trpijo, a je zdravju škodljivo).

Ko oblačiš nogavice, pazi, da ne boš imela raskavih nohtov ali prstana, ki bi lahko eno ali drugo zanke zapel, jo nategnil in s tem škvaril nogavico. Taka potegnena zanke kaj hitro počni, zanke pa drži gor in dol, in jih je zelo težavno zašiti tako, da bi se preveč ne poznalo.

Poleg vsega pa je treba pregledati tudi čevlje, če morda ne moli kje znotraj v čevlju kakšen žebelj iz podplata (česar včasih niti ne občutimo), če je zgubana podloga, kar je vse v kvar nogavici. Zato je priporočljivo, če so čevlji že malo stari in znošeni, da daš v čevljev vložek iz tenke lepenke, ki ga vedno lahko zamenjaš, kakor hitro se malo obrabi.

Pri čevljih, ki se zapenjajo na zaponko, moraš paziti, da se ti zaponka, ki je navadno iz kake kovine z ostrimi robovi, ne zatakne v nogavico, zlasti kadar deneš noge navzkriž.

Ko pereš nogavice, si vedno pripravi mlačno vodo. V vodi raztopi milo in v milnici zmenčaj nogavice. Če so pa nogavice le preveč spotene, tedaj jih po stopalu tudi malo namili in zmenčaj. Nogavice, ko jih pereš, pa vedno dobro izperi, najmanj v štirih vodah, da res izpereš vse milo iz njih. Nato jih na roko naberi in lepo zravnae in malo raztegnje obesi sušiti in to vedno v senco, nikdar ne na sonce. Nogavic ne likaj, ker likanje škoduje tkanini. Ko so nogavice suhe, jih lepo zloži in zvij.

Za kuhinjo

Juha s smetano. V poldrugem litru slane vode prevri šcep kumne. Vre naj 10 minut. V loncu raztepi četrta litra kisle smetane in šest dek moka. Raztepi pa dobro, da ne bo moka v kepicah. Nato vlij smetano mešaje v kumnov krop in naj vre četrta ure. Če je morda smetana premalo kisla in ješ juho rada bolj okisano, jo okisaj z limonovim sokom. K juhi daj na tenke rezine opečeno žemljo.

Zdrobov vložek za juho. Na krožniku stepi jajce in primešaj toliko zdroba, da dobiš gosto tekoto testu. Testu osoli. V kózi razbeli malo masti, zlij noter testu, razravnaj in speci v pečici, da lepo porumeni. Ko je pečeno, zvrni na krožnik in polij s precejeno govejo juho. Ko je zdrob vpiš vsa juho, ga zreži na drobne kocke, stres v skledo, nalij precejeno govejo juho in daj hitro na mizo.

Mrzlo goveje meso v solati. Kuhano goveje meso zreži na teške koščke, polij z oljem, kisom in malo popopraj. Dodaj še dva na tenke liste narezana paradiznika, dve v trdo kuhani in zrezani jajci in, če hočeš, še malo kumar. Vse skupaj zmešaj, osoli in postavi vsaj za eno uro na hladno, preden daš za večerjo na mizo.

Praktični nasveti

Če se je perilo pri likanju zažgalo, tedaj dotični kos izperi v vodi, kateri si primešala malo boraksa. Potem izperi še v čisti vodi, posuši in še enkrat zlikaj.

Da pecivo (kruh, torto in drugo) laže iztreše iz posode, zavij posodo za nekaj minut v mokro krpo, pa se bo pecivo lepo ločilo od posode in se skorja ne bo raztrgala in ostala v posodi.

Kadar umivamo stene, ki so prepleskane z oljnato barvo ali z lakom, dodajmo vodi, s katero umivamo, nekaj kapljic salmiaka. Salmiak da steni lep blesk, posebno, ako jo dobro zbršemo s suho krpo.

Če prekipi mleko, tedaj potresi po plošči sol ali pa polij ploščo s kisom. Neprijetni duh se bo takoj izgubil.

Vsako leto en dan sultan s pravicami vladarja

Vsako leto imajo v Fezu, bivši prestolnici Maroka, veliko visokošolsko svečanost. Ta dan je na visoki šoli pouka prost. Iz visoke šole prihajata samo dve vrsti absolventov: enj postanejo učitelji na višjih šolah, drugi pa tako zvani talevi (javni notarji). Na dan svečanosti se zbera vsi visokošolci in si izvolijo med seboj sultana, ki vlada 24 ur vsemu Maroku in uživa ta čas vse pravice vladarja, hkratu pa mora seveda izpolnjevati vse njegove dolžnosti. Ima celo pravico pomilostiti enega izmed zločincev, obsojenih na smrt. Zločinca izpuste in potem ga ne zasledujejo več.

Oblast visokošolskega sultana sega čez francoski in španski del Maroka. Obe vladi, francoska in španska, jo priznavata, kar je izrecno določeno v posebni pogodbi o Maroku. Kakor hitro je visokošolski sultan izvoljen, sporoče to prebivalstvu s strelom iz starinskega topa na utrdbah mesta Feza. Istočasno prinese visokošolci svojega sultana na ramah na ulico, kjer ga čaka krasno osedlani mezeg, potomec plemenitega konja iz paševih staj. Sultan sede nanj in sledi mu častno spremstvo visokošolcev tudi na lepo okrašenih mezegih. Seveda si preskrbe visokošolci za ta dan najlepše mezge, kar jim pa ne dela velikih težav, ker so po večini sinovi bogatih trgovcev.

Med silnim truščem, piskanjem raznih piščalk, bobnanjem, kričanjem in tuljenjem jaha novi sultan po ulicah Feza, potem se pa vrne na vseučilišče, kamor so ta čas upravni uradniki v spremstvu domačih dostojanstvenikov prinesli listine, ki naj jih sultan podpiše. Med njimi so tudi listine zločinca, ki ga visokošolski sultan pomilosti, da mu ni treba umreti na morišču. Visokošolski sultan podpiše vse listine sicer pod nadzorstvom uradnikov in dostojanstvenikov, vendar pa povsem neodvisno od njih. Pravico ima zahtevati vsa potrebna pojasnila, ni pa dolžan upoštevati priporočil in navsvetov visokih uradnikov. Podpisane listine pošljejo v Rabat, kjer jih preuče in potem postopajo po njih. Ime pomiloščenega zločinca sporoče javnosti. Maroškim visokošolcem na čast je treba naglasiti, da nikoli ne pomiloste krvoločnega morilca, temveč vedno nesrečnega človeka, kakršnega bi pri nas sodišče oprostilo ali pa vsaj zelo milo obsodilo.

Ta navada visokošolskega sultana sega v 14. stoletje. Takrat so se bili v Fezu uprli Judje pod vodstvom krutega judovskega trgovca Barucha, ki je hotel pomoriti vse arabsko prebivalstvo Feza, zediniti Jude, strmoglaviti sultana in razglasiti Maroko za judovsko cesarstvo. Judovski upor je nastal ponoči in prvi del krvavega načrta se je bil Baruch skoraj posrečil. Pomoril je dve tret-

jini arabskega prebivalstva, drugi so pa pobegnili pred njim na visoko šolo, tako zvano Mederso, kjer so bili pravkar zbrani v molitvi vsi visokošolci. Visokošolci z rešenimi prebivalci so se v Medersi zabarikadirali in Baruch jih je s svojo judovsko vojsko oblegal. Obleganci so se držali 14 dni brez hrane ob sami vodi. Sultan se je mudil tisti čas v Meknesu in tam ga je našla vest o judovskem uporu. Pri sebi je imel le nekaj vojske in takoj se je pognal z njo proti Fezu, da bi napravil red. Hitro je poslal sle k vsem pašem, da bi mu prihiteli na pomoč. Večino teh so pa judovski uporniki med potjo ujeli in pomorili.

Letalska nesreča je terjala 17 mrtvih

Preteklo soboto se je v Nemčiji pripetila strašna letalska nesreča. Češkoslovaško redno potniško letalo, ki je letalo med Prago in Parizom, je nad Schwarzwaldom v Nemčiji na badenskem ozemlju moralo na tla, a je pri pristajanju zadelo ob drevo in se zdrobilo, potem pa s 16 potniki vred zgorelo. Samo ena potnica je ostala živa, ker je padla iz letala in obvisela na nekem drevesu. Po pisanju pariških listov se je nesreča zgodila takole:

Letalo je ob 9 zjutraj v redu odletelo z letališča Ruyna. Vreme je bilo pri odletu ugodno. Toda dve uri pozneje je letalo prišlo v dež in vihar, nato pa v meglo, ki je tako pritislila na letalo, da se ni videlo nikamor. Pilot je izgubil smer in se ni mogel znajti. Vzdignil se je v višino 1000 m in letel v smer, ki se mu je zdela pravilna. Toda kar naenkrat je dobil brezlično povelje iz Strasbourga, naj se spusti za 400 m in naj v višini 600 m nadaljuje let. Ker se ni nikamor videlo in je bil pilot navezan le na naprave, ki so kazale višino, a so bile morda pokvar-

Komaj je prispel sultan pred Fez, ga je Baruch napadel in obkolil. Obkoljeni sultan je bil trdno prepričan, da je izgubljen. V Medersi zaprti visokošolci so pa izvedeli, da je prispel sultan in da se bo drugega dne vnela odločilna bitka. Komaj je Baruch začel napad, so prihrumeli iz Mederse in premagali peščico judovskih upornikov. Noben judovski vojak ni ostal živ.

Iz hvaležnosti je sultan takoj po bitki napisal listino, po kateri imajo visokošolci za večne čase pravico izvoliti iz svojih vrst ob vsaki obletnici bitke svojega sultana. Maroški sultani so se čutili tako zadolžene visokošolcem iz Feza za rešitev maroškega cesarstva, da so med pogajanjmi glede francoskega pokroviteljstva vztrajali na tej posebni visokošolski pravici. Francoska vlada je pristala na to, in ko je bila pozneje sklenjena pogodba velesil v Algecirasu o Maroku, je francoska vlada sama zagovarjala to pravico maroških študentov.

jene, se je letalo najbrže spustilo pod 600 m, kajti naenkrat je zadelo v 20 m visokega hriba Buchwalderkopfa. Nesreča je bila tu. Letalo se je razbilo in takoj je tudi švignil iz razvalin plamen, ki je letalo z vsem kar je bilo v njem, v kratkem času upepelil.

Šele eno uro po nesreči je bilo orožništvo v Offenburgu obveščeno o nesreči. Ko je prišla reševal. odprava, je našla na kraju nesreče samo kup očrnelega železja in nekaj zoglenelih trupel. S posadko vred je bilo v letalu 17 potnikov. Le natakarica v letalu Maria Krentnerjeva se je rešila. Iz padajočega letala je bila vržena ven in je obvisela na drevesu. V bolnišnici v Offenburgu je izpovedala, da je takoj izgubila zavest in je prišla k sebi šele v bolnišnici.

Krentnerjeva, po rodu Dunajčanka, je po operaciji preživela noč, v nedeljo pa je tudi ona izdihnila. Po vsej Češkoslovaški je ta nesreča napravila najgloblji vtisk in od vseh krajev sveta prihajajo na naslov vlade številna sožalja.

× **Pater Andrej Hlinka je umrl.** Po daljši bolezni je v torek pozno ponoči umrl v Ružomberku v starosti 74 let msgr. Andrej Hlinka, vodja Slovaške ljudske stranke, ki je bila v opoziciji, dasi je Češka ljudska stranka v vladi. Po rodu je bil iz Černoze v lptovskem okraju v severni Slovaški. Njegovi starši so bili splavarji, hkratu pa so imeli neznatno posestvece. Pokojni Hlinka se je politično močno uveljavil že za časa Avstro-Ogrske. Madžari so ga zaradi njegovega političnega delovanja preganjali in je bil dalje časa zaprt. Zaradi neizprosne opozicije je zunanjepolitičnemu položaju Češkoslovaške mnogo škodoval.

× **Proti pravoslavni cerkvi v Poljski.** Tu je časopisje poročala, da je poljska vlada začela neizprosno borbo proti pravoslavni cerkvi, da na ta način onemogoči vsako narodnostno gibanje Belorusov, Velikorusov in Ukrajincev. Na Poljskem je 22 milijonov rimskih katolikov, 3 in četrt milijona grških katoliških unijatov in skoro poldrugi milijon pravoslavnih. Poljaki hočejo pravoslavne spraviti v grško-katoliško cerkev in ker zlepa ničesar ne dosežejo, so jih začeli preganjati in jim rušiti cerkve. Med pravoslavnim prebivalstvom je to povzročilo veliko razburjenje. V zvezi s tem so pravoslavni škofje izdali posebno spomenico, v kateri pozivajo prebivalstvo, naj ohrani mirno kri, da ne bo prišlo do aretacij. Čeprav je spomenica pomirjevalne vsebine, jo je vlada zaplenila.

× **Pohištvo in hiše iz stekla.** V Angliji so uvedli novost, da si narejajo hiše in pohištvo iz stekla. Neka londonska tvrdka je izdelala različno stekleno pohištvo in ga razstavila. Seveda to pohištvo ni iz nezlomljivega stekla, vendar je zloženo iz posameznih delov, ki jih je lahko nadomestiti. Najlepši kos na razstavi te tvrdke je velika pravokotna miza iz črnega stekla. K takemu pohištvu spadajo tudi krožniki in skledje iz belega stekla.

× **Kako rasejo lasje in dlaka.** Malo ljudi ve, kako hitro rasejo lasje in dlaka, čeprav v ogledalu lahko ugotovimo, da nam na obritem obrazu že po nekaj dneh požene brada. Natančnejše meritve so pokazale, da zrastejo človeški lasje ob sencih vsak dan za 0.3 do 0.7 mm. Ta rast pa v teku dneva nikakor ni enakomerna. Najhitreje rasejo lasje med 10. in 11. dopoldne in 4. in 6. popoldne, med tem ko nastane ponoči nekakšen premor.

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice, reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani, Tyrševa c. 18.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%

vloge proti odpovedi po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost * Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle * Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

× **Poljski polet v stratosfero.** Iz Varšave poročajo, da je veliki balon za poljski polet v stratosfero že skoro izgotovljen in da se bo prihodni mesec dvignil v najvišje zračne višave. Poljski balon bo največji, kar jih je doslej vzletelo v stratosfero, a obenem bo tudi najlažji. Zgradili so ga v celoti iz aluminija in jekla.

× **Osem novinarjev žrtev letalske nesreče.** V sredo popoldne se je pripetila na letališču pri Debrecinu na Madžarskem strašna letalska nesreča, ki je zahtevala 12 človeških žrtev, med katerimi je osem madžarskih novinarjev, poročevalcev budimpeštanskih dnevnikov. Do nesreče je prišlo takole: V Debrecinu in po drugih krajih so bile velike slavnosti v spomin na madžarskega kralja sv. Stefana. Svečanosti se je udeležilo precej ljudi iz Budimpešte in je prispela tudi skupina madžarskih novinarjev s posebnim letalom. Popoldne so se novinarji spet zbrali na letališču, da bi se vrnili v Budimpešto in še ob pravem času pripravili svoja poročila za liste. Letalo se je že dvignilo 200 m visoko, ko je nenadno izgubilo ravnovesje in treščilo na tla. Poleg osmih novinarjev so izgubili življenje tudi štirje člani posadke letala.

× **London je zavarovan proti zračnim napadom.** Z izgubo šestih letalcev in enajstih strojev so se končale velike tridnevne vaje angleške zračne sile. Izmed šestih mrtvecev je bilo pet članov posadke nekega bombnika, ki je treščil na tla. Tudi šesta žrtev je pripadala nekemu bombniku, ki je moral med vajo z umetno megle pristati. Ostali ponesrečeni stroji so bila lovška letala, katerih piloti pa so se rešili s padalom. Vaje so po soglasnem mnenju vseh strokovnjakov pokazale, da je obramba Londona zadostna. Angleško časopisje piše, da so vaje naposled odpravile strah, da bi utegnili sovražna letala v vojni London uničiti.

× **Dva srečna zaročenca sta zadela vsak polovico istega dobitka.** Naključje si dovoli včasih zgodbe, ki jih skoro ni mogoče verjeti. Mlado dekle iz Ordala na Norveškem si je kupilo pol srečke državne loterije in je z njo zadelo 25.000 norveških kron. Dekle bi se moralo v kratkem poročiti in je bilo seveda nad vse srečno, ko so ji sporočili, da je zadelo toliko denarja. Takoj je steklo z veselo vestjo k svojemu zaročencu. Na pol pota pa ji je zaročenec sam prišel naproti in ji dejal: »Imam zate veselo novico.« Vesela novica je bila ista, s katero je hotela zaročenka do njega. Tudi on je bil namreč zadela 25.000 kron. Drug za drugega nista vedela, da sta bila kupila srečko. Naključje pa je hotelo, da sta si kupila vsak po eno polovico iste srečke.

× **Zvonjenje brez zvonov.** V zvoniku katedrale v Katovicah so namesto zvonov postavili več zvočnikov, ki vsak dan širijo donenje zvonov ženske cerkve v Münchenu. Poskus se je posrečil, ne da bi bili Katovičani spočetka vedeli za »umetno zvonjenje«.

× **Gobe so manj redilne kakor okusne.** Nekateri ne morejo prehvaliti gob zaradi hranilne vrednosti, drugi pa spet pravijo, da so manj redilne. Kemiki, ki preiskujejo živila, so dognali, da imajo presne gobe mnogo vode in so si v tem slične z drugimi prikuhami. Dalje imajo gobe še beljakovine, rudninske soli, vitamine in celo maščobo. Beljakovin imajo seveda malo in tudi vitaminov imajo manj ko večina drugih prikuh. Pač pa jeokus tako prijeten in dobro dene človeku. Z mesom jih ne moremo primerjati, dasi pravijo nekateri, da so gobe kakor meso.

× **Opice kažejo zanimanje za nekatere filme.** Tajnik londonske živaloslovske družbe Huxley dela zanimive poskuse z živalmi, ki mu jih je dalo na razpolago vodstvo londonskega živalskega vrta. Tako je Huxley povedel v neki kinematograf dva šimpanza. Ogledala naj bi si vrsto kratkih filmov. Prvi film, ki je kazal samo ljudi in mrtve predmete, opic ni zanimal. Prav vidno sta se dolgočasili, zapustili sta sedež, pa sta začeli telovaditi, postavljali sta se na glavo in ju ni bilo mogoče pripraviti do tega, da bi pozornost sledili filmu. Drugače pa je bilo, ko se je pojavil Huxley sam v filmu. Šimpanza sta

NAVEGJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

iz OKSFORDA močno in dobro izdelane 17

iz EFEKTA lepe in trpežne 24

iz FRENZA trajne, modne barve 26

iz PLATNA belega na ovratnik 31

iz TURINGA moderne barve 38

iz POPLINA moderne barve in vzorci 40

Srajce iz lastne tovarne

stermecki CELJE 97

UJUN-VZ-K-NZM
-NORU-VZ-NASHONJ

v trenutku spoznala svojega gospoda in sta se zelo začudila, da more istočasno sedeti poleg njiju in stopati živ po filmskem platnu. Izredno pa je zanimal opici film »Človek in opica«. V tem filmu so nastopale vse mogoče vrste opic. Šimpanza sta postala tu najpozornejša gledalca. Eden se je v stolu naslonil naprej in odpiral oči kakor otrok, ki sledi z veseljem začudenjem gledališki igri. Ko je potem zaigrala godba in spremljala ples neke opice, sta se oba šimpanza zibala v taktu glasbe in kazala voljo, da bi sama plesala. Zanimive poskuse še nadaljujejo.

Radio Ljubljana

od 21. do 28. avgusta

Nedelja, 21. avgusta: 8:00: Kvartet mandolin. 9:00: Napovedi, poročila. 9:15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. 9:45: Verski govor (prior Valerijan Učak). 10:00: Prenos promenadnega koncerta iz Rogaške Slatine. 11:30: Otroška ura (Manica Komarova). 12:00: Iz širnega sveta (plošče). 13:00: Napovedi. 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 17:00: Kmetijska ura: Kako ohranimo zdravje plemenski molzni živali (dr. Kocjan Leon). 17:30: Koncert lahke glasbe (sodelovala bosta Janko Praprotnik na harmoniki in radijski orkester). 19:00: Napovedi, poročila. 19:30: Nacionalna ura: Premog v Jugoslaviji (Despič). 19:50: Pisan drobiž (plošče). 20:30: Prenos promenadnega koncerta iz Rogaške Slatine. 22:10: Napovedi, poročila. 22:15: Vesel koncert radijskega orkestra.

Ponedeljek, 22. avgusta: 12:00: Godba na pihala (plošče). 12:45: Poročila. 13:00: Napovedi. 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14:00: Napovedi. 19:00: Napovedi, poročila. 19:30: Nacionalna ura: Samostanske novice starih srbskih vladarjev (dr. Solovljev). 19:50: Zanimivosti (Javornik). 20:00: Veseli napevi (plošče). 20:10: Narodopisni pomen božjih poti (Boris Orel). 20:30: Violinski koncert (prof. Anton Michl, pri klavirju profesorica Mirca Sancinova). 21:20: Za veselje in zabavo zdaj dobite godbo pravo (plošče). 22:00: Napovedi, poročila. 22:15: Vsakemu nekaj (igra radijski orkester).

Torek, 23. avgusta: 12:00: Izpod južnega solnca (plošče). 12:45: Poročila. 13:00: Napovedi. 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14:00: Napovedi. 19:00: Napovedi, poročila. 19:30: Nacionalna ura: Kako se otrok ne sme vzgajati (Vitomir Radevanovič). 19:50: 10 minut zabave. 20:00: Edward German: Plesi Nell Gwyn (godba grenadirske

gardé — plošče). 20:10: Po moravski dolini (Rudolf Dostal). 20:30: Koncert radijskega orkestra. 21:15: Klavirski koncert Marte Osterc-Valjalové. 22:00: Napovedi, poročila. 22:15: Prenos lahke glasbe iz kavarne Nebotčnika.

Sreda, 24. avgusta: 12:00: Za zabavo in odih (plošče). 12:45: Poročila. 13:00: Napovedi. 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14:00: Napovedi. 18:00: Veseli pevci in godci (plošče). 18:40: Mladinska ura: Sprehod po novem zemljevidu Evrope (dr. Valter Bohinec). 19:00: Napovedi. 19:30: Nacionalna ura: Grobovi naših vojakov v Holandiji (dr. Nemanja Vukičević). 19:50: Musongski-Rimski Korsakov: Perzijski ples iz opere »Hovanščina« (plošče). 20:00: Pevski koncert ob spremljevanju orkestra (Pavla in Majda Lovšeti in radijski orkester). 22:00: Napovedi, poročila. 22:15: Pevski kvartet Fantje na vasi.

Četrtek, 25. avgusta: 12:00: Pisana trata (plošče). 12:45: Poročila. 13:00: Napovedi. 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14:00: Napovedi. 19:00: Napovedi, poročila. 19:30: Nacionalna ura: Pomorski promet z Levantom za časa križarskih vojn (dr. Ant. Dabinović). 19:50: 10 minut zabave (Fran Lipah, član gledališča). 20:00: Wieniawski: Faust, fantazija za gosli in orkester (plošče). 20:10: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). 20:30: Koncert lahke glasbe (sodelovala bosta Stanjo Avgust na harmoniki in radijski orkester). 22:00: Napovedi, poročila. 22:15: Šornov šramel-kvartet.

Petek, 26. avgusta: 12:00: Iz naših krajev (plošče). 12:45: Poročila. 13:00: Napovedi. 13:20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14:00: Napovedi. 19:00: Napovedi, poročila. 19:30: Nacionalna ura: Bela Krajina, geografsko-kulturni pregled (Rudolf Dostal). 19:50: Zanimivosti (Javornik). 20:00: Plošče. 20:10: Ženska ura: Konserviranje sadja in zelenjave (Simončičeva). 20:30: Operni napevi (sodelovali bodo Janko Vekoslav, Franzl Ivan in radijski orkester). 22:00: Napovedi, poročila. 22:30: Angleške plošče.

Sobota, 27. avgusta: 12:00: Plošča s ploščo naj tekmuje. 12:45: Poročila. 13:00: Napovedi. 13:20: Plošča s ploščo naj tekmuje. 14:00: Napovedi. 18:00: Schwabove pesmi bo pel Akademski pevski kvintet. 18:40: Konjske dirke pod Gorjanci (Viktor Pirmat). 19:00: Napovedi, poročila. 19:30: Nacionalna ura: Vuk Karadžić in Dubrovnik (Safet Burina). 19:50: Pregled sporeda. 20:00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). 20:30: Pester drobiž (plošče). 21:00: Prenos Puciniievih enodejank iz Rima.

Od 1. do 12. septembra Ljubljanski velesjem

Polovična voznina na vlakih in parnikih.

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za 2 din.

Mednarodna razstava fotografije in filma. Umetnostna razstava. Razstava malih živali, koz in ovc. Plemenski psi 1. in 2. IX. Goveja živina 10. in 11. IX. Gospodinjstva razstava. Obrt, industrija in trgovina. — Tekma harmonikarjev 11. IX.

Krasno zabavišče, velikomesten variete. NAGRADNO ZREBANJE. DARILA ZA OBISKOVALCE VELESEJMA: MOTORNO KOLO, 30 KOLES, ŠIVALNI STROJ, RADIJSKI APARAT.

Za smeh in kratek čas

PREPOZNO

Stražnik: »Gospod, vi ste bili v kuhinji, ko se je vaša žena razburila in skočila skozi okno. A niste niti s prstom ganili, da bi jo zadržali.«

Mož: »Saj sem storil vse, kar je bilo v mojih močeh. Hitel sem takoj na cesto, da bi jo prestregel, pa je padla na tlak že pred menoj.«

DANSKI KRALJ JE PREVELIK

Danski kralj Kristijan je prišel nedavno na angleško ladjo »Newcastle«, ki je bila zasidrana v luki Aarhusu. Kralj, ki je visok 199 cm, je z glavo zadel v podboj vrat, ko je stopil v oficirsko obednico, in se mu je naredila buška na glavi.

»Prav nič prijetno ni, če si velik kralj,« je šaljivo dejal. »Kako lepo je Viktorju Emanuelu iz Italije!«

ZGODAJ JE VSTAL

»Ti si pa danes zgodaj vstal,« reče prijatelj v pisarni tovarišu, ki ni posebno točen. »Toda kakšen pa si? Ali se ti je kaj zgodilo?«

»Da, prišel sem domov šele zjutraj, ko sem se hotel sleči, se je zbudila žena in dejala:«

»Ti pa vstajaš danes zelo zgodaj. To me veseli. Kaj sem hotel, moral sem se spet obleči in zdaj sem tu.«

TAKO JE

Učitelj: »Otroci, vi ste že v naprej vedeli, da se bo vaša učiteljica poročila. Kako to?«

Mihec: »Seveda smo! Štirinajst dni pred poroko ni v nalogah opazila nobene napake več. Teden pred poroko je sama začela delati napake, a dan pred poroko je rekla Zumrovemu Jakcu: 'Dragec moj!«

ZAKAJ

A: »Zakaj so pa tebe zaprli?«

B: »Ker sem se z avtom prehitro vozil. Pa tebe?«

A: »Ker sem se prepočasi vozil z njimi!«

B: »Človek, to vendar ni kaznivo!«

A: »Pač! Avto je bil ukraden!«

ZOB MU JE IZDRL

Mihec je bil pri zobnem zdravniku. Zob ga je tako bolel, da mu ga je moral zdravnik izdreti. Bridko je plakal in nihče ga ni mogel potolažiti.

»Saj je bil to mlečni zob,« ga je tolažil zdravnik. »Kmalu ti bo spet zrasel drugi.«

»Vem, gospod doktor, toda do obeda mi ne zrasede,« je vzdihoval Mihec.

SAMEGA SEBE HOČE PREVARITI

Miha gre k zdravniku. Zdravnik ga preišče in zmaje z glavo. »Jesti smete samo kuhano teletino brez maščobe,« reče nazadnje.

Miha žalostno povsoli glavo: »Gospod doktor, danes opoldne bomo imeli mastno gos. Ali bi jo smel izjemno samo še danes jesti?«

»Izključeno.«

»No, gospod doktor.«

»Pravim, da je izključeno.«

Miha nekaj časa molči, potem pa pravi smeje se: »Gospod doktor, mislite si, da sem prišel k vam šele popoldne.«

Navadno opazimo prepozno!

Ko začutimo sončne opekline, je že prepozno. Zato se morate poprej namazati s kremo Nivea ali z oljem Nivea. Če pripeka sonce zelo močno, treba mazanje večkrat ponoviti. Potem boste po črneli hitro in enakomerno.

DEKLE

zmožno kavcije 5 do 10 tisoč din, dobi stalno dobro službo. Naslov v upravi »Domovine«, Ljubljana.

KROJAŠKEGA POMOČNIKA

za velike kose, mlado moč, iščem. Franc Deželak, krojač, Hrastnik.

2.500 DIN POTREBUJETE,

da zaslužite 1.000 din mesečno. Pišite: »Anos«, Maribor, Orožnova ulica.

KOVAČ IN PODKOVAČ

se išče za stalno službo na veleposestvu v Sremu. Ponudbe na upravo »Domovine« pod šifro »Oženjen.«

PEK

dobi v najem pekarijo, če vstavi peč v novo stavbo. Naslov se izve pri Viktorju Hohnjecu, mesarju, Celje.

PROSIM SOPOTNICO

na vlaku od Varaždina do Ormoža v rožasti obleki 5. t. m., da mi javi svoj naslov pod šifro »Ostavi nekaj zame« na upravo »Domovine«.

Pomlad!

OSTANKI

Leto!

iz mariborskih tekstilnih tovarn prstnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m in sicer:

Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih.

Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečve, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvile za bluže in obleke v izbrano lepi sestavi.

Paket serijo H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštne prosto za znižano ceno din 130.—.

Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum oziroma plašč in sicer: Z-1 130.—, Z-2 160.—, Z-3 250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi din 275.—. Cela podlaga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—.

Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »KOSMOS«. Maribor, Kralja Petra trg.

Oglejte si povečano zalogo in prepričajte se o ugodnih cenah.

Kupujem JABOLKA na drobno in vagonске pošiljke. Iščem nakupovalce. Trgovcem popust!

DOBIČKANOSNA HIŠA

v Črni v industrijskem kraju na zelo prometni točki, sposobna za vsako obrt, v hiši vodovod in elektrika se proda ugodno. Ponudbe na ogl. oddel. Domovine pod »Črna pri Prevaljah«.

KUPIM SLIVOVKO

prvovrstno, domačo v vsaki množini po najvišji ceni. Ponudbe na E. Jeras in drug Ljubljana, Tyrševa cesta 33.

KOLESA ZNAMKE »AXO«

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi kupite ugodno pri

H. SUTTNER

LJUBLJANA
ALEKSANDROVA 6

Zahtevajte brezplačen cenik!

Ugodni plačilni pogoji!

SAMO Din 98.—

63719 Po ceni in dobra zapesna ura Shock Proof, lepo kromirano ohišje s svetlečimi številčkami in kazalci. Din 98.—

63796 Ista z anker kolesjem na kamne tekoča s sekundnim kazalcem. Din 185.—

63710 Ista s prima anker kolesjem na 15 kamnov s sekundnim kazalcem. Din 260.—

Zahtevajte cenik zastonj in poštne prosto.

H. SUTTNER, Ljubljana 6

Lastna protokolirana tovarna ur v Sveti